

Bu sabahki haberler

Alman hatları gerisine Rus paraşütçü kıt'aları indirildi

Stokholm 17 (A.A.) — Dagens Nihlen gazetesi Moskova muhabiri, Rusların Smolensk cephesinde Alman hatları gerisine paraşütçü kıt'aları indirmiş olduklarını, Almanların bu paraşütçüleri imhaya muvaffak olmadıklarını bildirmiştir. Ruslar bu bölgede Godonova ve Sorobetz şehirlerini geri almışlar ve Almanların ağır bir surette tahkim ettikleri hatları yarmışlardır.

Ruslar cephelerin vaziyetini nasıl görüyorlar?

Almanlar ilkbahar için yaptıkları yeni tayyareleri kullanmaya başlamışlar

Moskova 17 (A.A.) — Şimal cephesinde termometre sıfırdan aşağı 30 derece inmiştir. Buna rağmen Sovyet kıtaatı düşmana hücumu devam etmektedir.

Leningrad muhtakasında o kadar soğuk vardır ki Almanlar siperlerinde ateş yakmak zorunda kalmışlardır. Sovyet tayyareleri bu ışıklar sayesinde düşmana ağır ziyat vermişlerdir.

Almanlar ilkbahar taarruzları için sakladıkları yeni Messerschmidt tayyarelerini kullanmaya başlamışlardır.

Staraja Rusja'da Sovyetler Alman 16 no ordusunu hırpalamaya devam etmektedirler. Dün iyi bir surette tahkim edilmiş iki köy geri alınmıştır. Almanlar buralarda yüzlerce ölü bırakmışlardır.

Kırında nakis 25 derece soğuk vardır.

Kerç yarımadasında Sovyet kıtaatı kuvvetli hücumlarda bulunmaktadır.

Bu sabahki Sovyet tebliği

Moskova 17 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet tebliği:

Kıtaatımız dün taarruz hareketlerine devam etmişlerdir. Bazı meskün mahaller geri alınmıştır.

Amerikan kuvvetleri Avustralya'ya vardılar

Londra, 17 (A.A.) — Dün gece Amerika Harbiye Nazırı Stimson beyanatta bulunarak, külliye mik tarda Amerikan asker ve tayyarelerinin Avustralyaya ayak bastıklarını bildirmiş; fakat bu kıtaatın hangi noktalara yerleştirileceğini şimdi söylememiştir.

Londra, 17 (A.A.) — Avustralyanın Vaşington sefiri dün bir de meçte bulunarak Amerikan kuvvetlerinin Pasifikte taarruza geçmelerini istemiştir. Sefir, eğer Avustralya istilâya uğrarsa, «Yak, yık» tabirini tamamilen tatbik edecek ve evlerimizi, tarlalarımızı ve şehirlerimizi harap edeceğiz ve bunlardan düşmanın faydalanmasına mahal vermiyacağız. Şimdi Avustralyada parola şudur: Çalış, çarpış veya öl.»

İki meb'usun teşrii masuniyetlerinin kaldırılması istendi

Ankara 16 (Husus) — Denizli meb'usu Behçet Uz ile Van meb'usu İbrahim Arvasın teşrii masuniyetlerinin kaldırılması hakkındaki Başvekilat tezkiresi muhtelit encümine havale edilmiştir.

NEVYORK VE HARP: Resim. Amerikan kara ordusunun hava kuvvetlerinin tayyareci namzedliğine talib olan 1.100 gençten bir grupu sınaat muayene için Governors Islandda toplanırken göstermektedir

İngiltere Hindistana muhtariyet verecek mi?

Cripps Amerika tarafından garantili bir teklif götürmüştü

Yakında yapılacağı zannedilen Japon hücumuna karşı hazırlanılıyor

Hindistan Kral Naibi, Grippe hararetili bir hüsnü kabul gösterilmesini ve itimad edilmesini istedi

Saygon 16 (A.A.) — Hindistanda İngiliz kumandanlığı yakında yapılacağını zannettiği Japon taarruzuna karşı hazırlıklarda bulunmak tadır. Hindistanın siyasi seferi Sir Stafford Cripps'in gelmesini beklemektedirler. Cripps yapacağı teklifler hakkında hiç bir resmi malumat mevcut değildir.

Bununla beraber İngiliz membaından verilen bir matbuat haberine göre, Crips Hindistanın büyük partilerinin zimamdarlarına bir dominyon statüsü yani İngiliz camiasından ayrılmak serbestiyle bir muhtariyet verilmesini teklif edecektir. Bu teklifin taibikına derhal başlanacak, fakat ancak muhasamatın sonunda filiyata geçilecektir. Teklifin Birleşik Amerika tarafından (Devamı 5 inci sayfada)

Uzakşarkta harb vaziyeti

Japonlar Birmanyada son limana yaklaşıyor

ingilizlerin ric'at yolları kesilmek tehlikesine maruz

Saygon, 16 (A.A.) — Birmanyada Japonlar başlıca İngiliz mukavemet merkezlerine karşı taarruz hareketleri, ne devam ettiklerini bildirmekte. Aynı haberlere göre, yukarı Sitang bölgesinde yeni bir hareket belirmektedir. Burada nehri geçen Japon birlikleri Sittang vadisini İravedi vadisinden ayrıran yaylaya varmışlar ve şimdi garb istikametinde ilerleyerek henüz aşağı Birmanyada çarpışan İngiliz kuvvetlerinin ric'atını tehdit edecek bir vaziyete gelmişlerdir. Bu son bölgede İravedi deltasında karaya çıkarılan Japon kıt'aları Rangondan gelen kıt'alara birleşerek İngilizlerin elinde cenubi Birmanyada kalan son liman olan Bassene taarruz etmektedirler.

Geril alman kasabalar Bombay, 16 (A.A.) — Birmanya tebliği:

Rangoon'dan ric'at esnasında Tunguo bölgesindeki kuvvetlerimiz Sitang'ın yukarı mecrasında düşmana karşı bir taarruza geçerek çarpışma hareketi yapmışlardır. Pnyuntaza, Madauk ve Shwevyn kasabaları alınmıştır. Düşmana insanca telefât verilmemiş ve bir miktar silâh zaptolunmuştur. Bu kuvvetler plan muvafıca şimdi ilk mevzilerine dönmüşlerdir.

Havacılık mütehassısı diyor ki

Paris fabrikalarının bombardımanından ne gibi neticeler çıkabilir?

Yazan: Mitat Tuncel

İngiliz tayyarelerinin Parisi bombardıman etmelerinin manası büyüktür. Onlar böyle bir tehdit ile Fransız endüstrisinin ve bilhassa tayyare ve motor fabrikalarının Almanlar hesabına çalışmasına mani olmak istiyorlar. Teknik itibarıyla çok ileri gitmiş, fakat teşkilât bakımından zayıf olduğunu daha harbin ilk gününde göstermiş olan Fransız hava sanayii Almanlara iş birliği yaparak teşkilatlandırılacak olursa az bir zamanda müttetikler için korkunç bir tehlike olarak meydana çıkacak. Amerikan tayyare fabrikalarının bunlarla rekabeti kolay olmayacak ve harbin son kozu olarak müttetiklerin elde bulundurmaları istedikleri hava hakimiyeti

Üç yabancı tayyare Milâsı bombaladı

Tayyareler evvelâ tenvir fişeği ile etrafı aydınlattılar sonra on beş bomba attılar İki ölü ve bir yaralı var!

Hükümet resmî bir tebliğ neşretti

Tahkikat neticesinde lâzımgelen teşebbüsler yapılacak

Milâs'ın mevkîni ve 12 adaları gösterir harita

Ankara, 16 (A.A.) — 15 Mart 1942 Pazar sabahı saat bire beş kala 3 yabancı tayyare Milâs şehrine ve civarına evvelâ tenvir fişeği ile etrafı aydınlattıktan sonra 15 bomba atmış ve makineli tüfekle de ateş açmıştır. Bombalama neticesinde Milâsta bazı evler hasara uğramış, iki ölü ve bir yaralı bulunmuştu. Teşebbüsle tesbit edilmiştir. Tahkikata devam edilmektedir. Neticede gereken teşebbüsler yapılacaktır.

Rodos adası bombalandı

Roma, 16 (A.A.) — İtalyan orduları unumî karargâhının 653 numaralı tebliğinden:

Düşman Rodos şehrine karşı bir hava ve deniz bombardıman hareketi yapmıştır. Hıçbir askeri hedefe isabet vaki olmamıştır. Birkaç bina, bu meyanda ortodoks kilisesi hafif hasar görmüştür. Sivl ahalden 7 kişi ölmüş, 10 kişi yaralanmıştır.

İngiliz tebliği

Kahire, 16 (A.A.) — Ortasark İngiliz hava kuvvetleri Pazartesi tebliğinden:

Rodos adasında Haritze ve Galatodaki hedeflerle Glridde Heraklındaki hedefler 14/15 Mart gecesi bomba tayyarelerimiz hücumuna uğramıştır. Tayyarelerimizden biri noksandır. Fakat pilotu sağ ve salımdır.

Hitlerin nutku ve Amerikalılar

Vaşington, 17 (A.A.) — Sumner Welles dün Hitlerin nutkunu ele alarak bunun baştan aşağı yalan vâdlerle dolu olduğunu söylemiş. Alman ve İtalyan milletlerinin artık bu gibi sözlerle aldırmadıkları hakkındaki emarelerin çoğaldığını bildirmiştir.

Tevfik Rüştü Aras Londradan geldi

İngiltereden Mısır yolile memleketimize hareket eden eski Londra sefirimiz Tevfik Rüştü Aras dün saat 11.45 de tayyare ile şehrimize gelmiştir. Bir müddet istirahat eden eski elçi saat 16.5 da trenle Ankaraya gitmiştir.

Milâs'tan bir görünüş

Meclis bir ölüm cezasını 20 yıl hapse çevirdi

Sihhat memurlarına hayvan yem bedeli verilecek

Ankara, 16 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canitezin reisliğinde toplanmış, Denizli meb'usluğuna seçilen Haydar Günver, İçel meb'usluğuna seçilen Refik Koraltan, İstanbul meb'usluğuna seçilen İsmail Hakkı Ölkmen ve Tokad meb'usluğuna seçilen Halid Nazmi Kışmırın intihab mazbata (Devamı 5 inci sayfada)

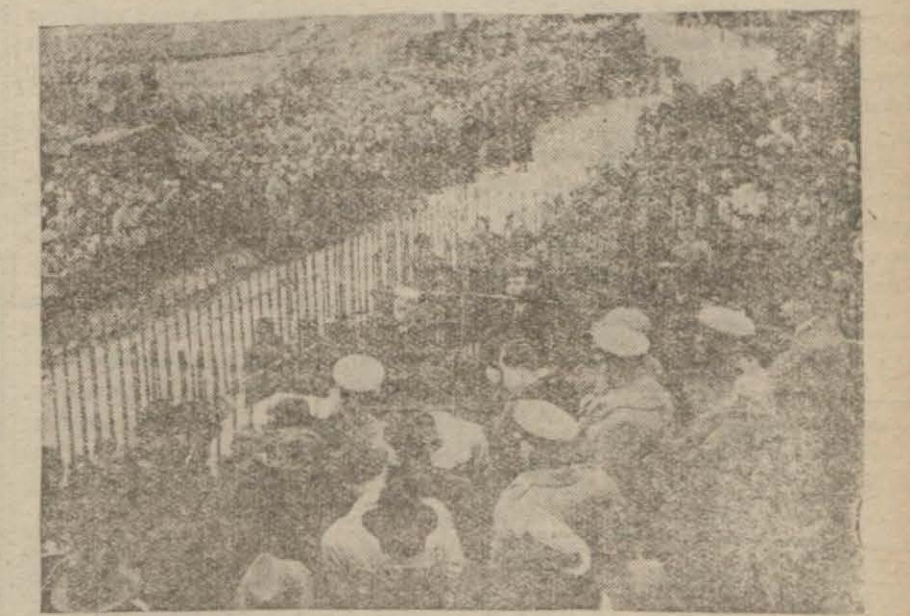
Ankaradaki bomba hâdisesi

Suçlular hakkında âmme davası açıldı

Ankara 16 (A.A.) — Atatürk bulvarındaki bomba hâdisesi hakkında müddeiummülîkçe yapılan hazırlık tahkikatı bitmiştir. Suçlular hakkında âmme davası açılmıştır.

16 Mart faciasının aziz şehidlerini dün heyecanla andık

Dün Eyübdeki şehidlikte yapılan ihtifalin tafsilâtı

Merasimden bir intiba

22 yıl evvel, 16 Martta isgal kuvvetleri tarafından ani bir baskıyla şehzade ve tebliğ edilmiştir. İhtifalde başta Parti Reisi Reşad Mîmizin şehadetlerinin yıldönümü münâ, maroğlu olmak üzere Vilâyet, Belediye şebekle Eyüb Şehidliğinde dün saat 15 ve İstanbul Komutanlığı namına günün büyük bir ihtifal yapılarak aziz vatan (Devamı 6 ncı sayfada)

Hergün

Alman Devlet
Reisinin
Yeni nutku

Ekrem Uşaklıgil

Alman devlet reisi Her Hitler «Kahramanları hatırlama» günü münasebetiyle Berlinde bir nutuk söyledi.

Alman devlet reisi Her Hitler nutuk söyledi demek, bütün Alman milletle birlikte bütün dünyanın da artık ezber, lemiş olacağı bir konuya değünarak söze başladı, demektir.

Bu, Alman devlet reisinin zaafıdır. Ne zaman halk kütleleri önünde söz alsın her şeyden önce 1918 zaferini müteakib müteakiblerin yenilenlere karşı çok insafsız, aynı zamanda da çok zalimce hareket ettiklerini söyler, bu noktayı hatırlattıktan sonra bu muha, rebeyi de müteakiblerin açmış oldukları, rını iddia eder ve daha sonra aslı mü, dafaa edeceği konuya girer.

1918 bizi de yenilenlerin arasında bulduğu gibi, yenilmenin ifade edebile, ceği bütün acılarıyla karşı karşıya getirdi, yurdumuzun birçok yerleri o günün damgasını elan taşımaktadır. Hem u, zağa gitmeğe ne haecet, 16 Martın yıldız, nümünü daha dün geçirdik. Bu bahiste Almanların da çok acı çektikleri mu, hakkaktır, esasen zaferde itidale hâkim olmadıklarını bizzat dünün yenileri de söylemişler, itiraf etmişler, Alman, yada Hitlerin doğmasına kadar varan şiddetli bir milliyetseverliğin dirilmesine kendilerinin sert idarelerinin sebep oldu, gunu yazmışlardır.

Bu nokta üzerinde tereddüd yoktur. Alman devlet reisinin iddialarından ilencisi olarak bu muharebenin de mü, tefikler tarafından açıldığı bahisine ge, lince, süphesiz Almanyaya karşı harb açan notayı evvelâ İngiltere, onun arka, sından da Fransa verdi, fakat tarih bu noktaya gelmeden önce meşhur Münih anlaşmasını bir Çeko-Slovakya istilâs, nun takib ettiğini hatırlıyacaktır. Alman tezinin kuvvetli tarafları yanında bu, zaafı noktasını teşkil eder.

Pratin ilgili olmasında Dandig me, selesi sulh yolu ile halledilebilecek miy, di ve çok acı âlemle, çok tok âlem ara, sında her iki tarafın da talihli veya talihsiz memurlarını itidale getiren bir silihbaz deşmeğinin muvafak olduğu nazırının bir bes ay kadar evvel «Das Reich» haftasında yazmış olduğu bir yazıda soruya manfi cevap vermiş ol, duğuna hatırlıyorduz. Haklı mıdır, değil midir, bu noktada bahis mevzuu olan mesele bu değildir. Bakınız, inamıız bir çabuklukla yere serilen Fransa bile bütün felâketlerine başlangıç teşkil eden harbin sebebi ve mes'uliyetini değil, harbe niçin yenildiğini araştırıyor, harbi kâfi derecede kuvvetle hazırlama, mış, zafer imkân ve vasıtalarının bir a, raya toplanmış olanları sorguya ce, kiyor.

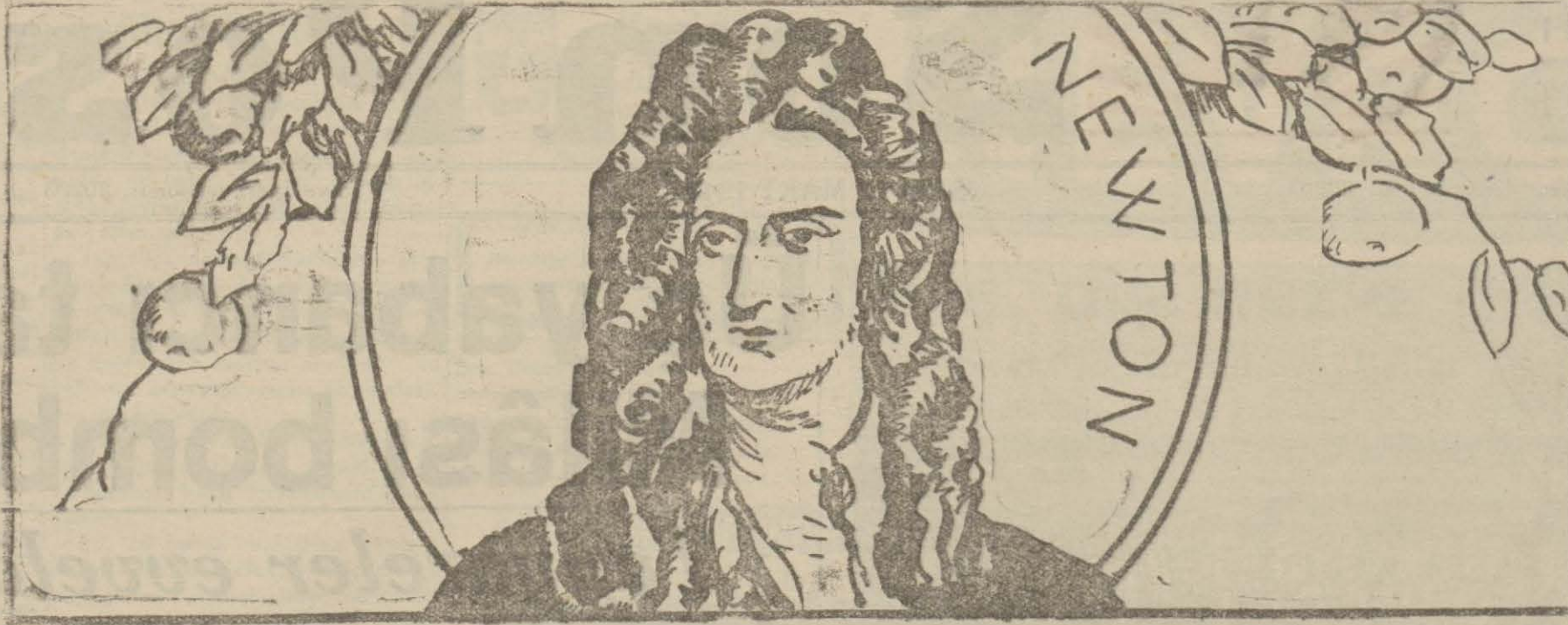
Alman devlet reisi söylediği son nut, kunda müteakiblerin 1918 de yenilenlere karşı çok merhametsiz davrandıklarını hatırlatarak, bu muharebeyi de onların açtıklarını söyledikten sonra hemen Riom mahkemesine geçmiş ve bu mu, hakemeye verilen şekilden dolayı hayret ettiğini söylemiştir.

Hakkıkta tarihi çok iyi bilen ve bu son iki yıl içinde Fransız milletinin ru, hunu yakından incelemek fırsatını bul, mus olması icab eden Alman devlet re, sinin bu hayretinden dolayı hayret et, mek hakkı başkalarına düşer.

Fransada Anglo-Sakson dostluğu son yarın aşırı aşırısıdır. Süratle kuvvetin, den kaybedebilir. Zaten Anglo-Sakson âlemi tuttuğu politika ile Fransanın bu meylini arttırmak için elinden gelen her şeyi yapmaktadır. Bu, böyle olmakla beraber Fransa hiç bir zaman Alman dostu olmamıştır ve hiç bir zaman ol, mayacaktır. Yalnız Almanyaya tam ve ke, sin bir galebe kazanacak olursa onunla işbirliği yapabilir, son maçı neden ka, zanamadığını düşünmek, aramak, asrılardan kalan ateşi taze tutmak şar, tle.

Alman devlet reisi bu üç noktadan sonra Rus seferine geçerek geçen yaz esasında Rus ordularını yok edeme, miş olmasının sebeplerini anlatmıştır. Balkan seferi Alman hamlesini üç

Resimli Makale:

Hayatta muvaffak olmuş meşhurların hayatlarını okuduğumuz zaman gö, rürüz ki bunların talihleri olup bitenlerin sebeplerini aramaya neden?. Niçin?. lerin cevaplarını bulmaya başladıkları dakikadan itibaren gülmüştür. Cazibe kanununa keşfeden Newton'dan evvel milyonlarca kişi elma ağaçtan nasıl

oluyor da düşüyor?. Onu aşağıya doğru ne çekiyor diye sormamıştır. Newton bu mesele üzerinde senelerce kafasını yordu, cazibe kanununu buldu. Artık elmanın niçin düştüğü, kâinatı idare eden nizamın sırrı, yıldızların nasıl ha, reket ettiğini meydana vurmuştur.

Şehir Haberleri

**Basur ameliyatı
bir tüccarın ölümüne
sebeb oldu**

**Doktor olmadığı halde, bu
derdden şikâyet eden tüccara
ameliyat yapan şahıs hakkında
ölüme sebebiyet suçundan
takibat icra ediliyor**

Zabita ve adliye dün esrarlı bir ölüm hâdisesinin tahkikatına el koy muş bulunmaktadır.

İddiaya nazaran vak'a şudur: Taksimde, Duran apartmanında oturan ve ticaretle meşgul olan Osman adında bir zat bir müddetberi basur hastalığından muztarib-dir.. Bu illetten kurtulmak için sağ sola başvuran bu zat, birkaç gün evvel bu derdinden Taksimde Sıraser- verlerde 183 numarada oturan Hayrettin isminde bir şahsa da bahsetmiş, o da:

«Adam sende merak ettiğin şeye bak.. Ben senin basurunu hafif bir ameliyatla derhal iyi ederim.» demiştir.

Diplomalı bir doktor olmamasına rağmen Hayrettinin bu kat'i sözleri Osmana itimat telkin etmiş olmalı ki, teklife muvafakat göstermiştir.

Aralarında kararlaştırdıkları veç hile geçen Cumartesi günü Osman, Hayreddinin Sıraserilerdeki ila- metişahına gitmiş, burada Hayred- din tarafından kendisine basur a- meliyatı yapılmıştır. Bu ameliyatı müteakib apartmana dönen ve ist- tirahate çekilen zavallı tüccar ara- dan sekiz on saat geçtikten sonra vefat etmiştir.

Bu ölüm hâdisesi üzerine Osma- nın ailesi efradı dün zabita ve adli- yeye müracaat ederek bu faciaya Hayreddin tarafından yapılan ame- liyatın sebep olduğunu iddia etmiş- lerdir.

Osmanın cesedi dün adliye dok- toru Enver Karan tarafından Morga kaldırılmış, Hayreddin yakalanarak vak'a etrafında tahkikata başlan- mıştır.

Hafta kadar geçikmiş ve bu sahadâ İngiliz politiaksi büyük acular palasına muvaffak olmuş ise de, Alman ordusunu hedefin yamışında freniyen büyük sebep kısm müladan çok erken geliş ve mutadadan çok şiddetli olmaktadır.

Her Hitler kış seferinin sona yakla- mış olmasından, Alman ordusunu yika, madan bitmek üzere bulunmasından memnuniyetle bahsediyor. Bu noktada hakkını teslim edelim.

Alman devlet adamları ve Alman ba, sı ister kabul etsin, ister etmesin, bu giddette bir kış iki bin kilometrelik bir cephe üzerine yayılmış olan Alman or, dusunu Napolyonun âkibetine ulaştır, bildirdi, kaldı ki seferin yazla birlikte biteceği ümitlerle hazırlıksız da bulunul, muştu.

Alman ordusu bu tehlikeyi atlattı ve şimdî Führer ilkbahar önünde büyük timüderinden bahsetmektedir. Bu timü, leri tahakkuk ettirmek için hazırlanmış olacağı da muhakkaktır. Fakat biz hü, küm vermiyelim, bekliyelim ve Avrupa, nın âtışını ne olacağını üç beş ay sonra düşünelim.

Ekrem Uşaklıgil

**Denizyolları, limanlar
memur ve müstahdemleri-
nin yeni tekaütlük kanunu**

Hazırlanan yeni projede, memur ve müstah- demler lehine hükümler var, Seyrisefainden müdevver memurların vaziyeti de düşünülüyor

Devlet Denizyolları idaresile, Devlet Limanları İşletmesi ve bun- lara bağlı idareler memurlarının te- kaütlük kanununda, memurlar le- hine bazı değişiklikler yapılması için Liman İşletmesinde toplanan komisyon tarafından bir proje hazırlanmış ve memurların yazmış. Yeni projeye göre şimdiki halde te- kaüd sandığına memurların % 5 ve müstahdemlerin % 2 verile- rinden ortaya çıkan ikilik kaldırıl- maktâ ve müstahdemlerin de ücret- lerinden sandığa aynı nisbet dahi -

**Şehre kaçak et-
getirenlerle şiddetle
mücadele edilecek**

**Bu vaziyet hem halkın
sıhhatini, hem de belediye-
nin menfaati bakımından
mahzurlu görülüyor**

Sn zamanlarda mezbahada hay- van kesiminin takayyüdü mezba- ha resminin artırılması ve yükselen et fiyatlarının mürakabe altında bulun, durulması üzerine bazı kimselerin şehre kaçak et getirdikleri görül, müğür.

Vall ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, bütün kaymakamlıklara bir emir göndererek şehir hududları ha, rinde hiçbir kayda tabii olmaks, zın kesilen hayvan etlerinin şehir dahiline getirilmesinin ve gizlice yüksek fiatla satılmasının hem hal, km sıhhati hem de Belediyenin menfaati bakımından mahzurlu ol, duğunu bildirmiş ve et kaçakçılığına mâni olacak esassı tedbirler almma, sını istemiştir.

Et kaçakçılığı sıkı bir şekilde ta, kib olunacaktır.

**İSTER INAN,
İSTER İNANMA!**

Bir dost anlattı:
— Yerli fabrikamızdan birinden satış mağazasının önünden geçiyor - dum, vitrinde yeni çeşid kumaşlar gördüm, hoşuma gitti.

Üç tane küçük çocuğum var, he - sab ettim, beheri için ikişer metre alsam yetecektir, mağazaya giderek 6 metre istedim.

**İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!**

linde aidat kesilmesi kabul edilmiş bulunmaktadır. Böylece şimdiye kadar tekaütlük hakkına malik ol- mayan ve yalnız kaza vukuunda bir- rişmiş paralardan istifade edebilen müstahdemler için bundan böyle tekaütlük hakkı tanınmaktadır.

Diğer taraftan Seyrisefain idare- sinin lâğvı ve memurların o zaman teşekkül eden dairelere devri esna- sında, her nasılsa eski memuriyet müddetleri yeni teşkilâtta nazari li- tibarâ alınmamış olan bazı memur- ların hukukunu korumak noktası gözetilmiştir. Bu arada müliga Seyrisefain idaresinde 15 seneden faz la hizmet etmiş olan memurların şimdiki teşkilâtta hâlen almakta ol- dukları maaş üzerinden tekaüd e - dâimeleri ciheti bir takım şartlar altında takarrür etmiştir.

Bunlardan başka, Devlet Liman- ları İşletmesine dahil muhtelif te - şekküller memurlarının haklarını temin edici hükümleri ihtiva eden yeni proje tasdik edilmek üzere ya- kında Münakalat Vlkâletine gönde rilecektir.

**Milî piyngonun
son talilileri**

Milî Piyngonun 7 Mart çekilişinde büyük ikramiye kazanan talihliler şun- lardır:

25.000 liralık büyük ikramiyeyi Adı, yaman'da askerlik şubesi reisi yarbay B. Rifat Sönmek.

10 bin liralık ikramiyelerden birini Hadımköyünde askerî posta 860 da kur- may başkanı Eshmi Samalan, diğer 10 bin lirayı Mersinde bahçeci Celâl Gök, gel kazanmıştır. Üçüncü 10 bin lirayı kazanan talihli Ankaradadır ve adını negrini istememektedir.

5.000 liralık ikramiyeleri de, Üsküdar, da Bülbüldere caddesinde 184 numara- da Ziver Ergün, İstanbulda askerî mat, bazedâ İsmail Akgün, Osmaniyede Ap, taldoğan köyünde çiftçi Abdullah Ak- baba ve İzzet, İstanbulda Tünelde Ka, ranfil sokağında 43 numarada Blama Kramer kazanmışlardır.

≡ Neden?.. Niçin?.. ≡

Sabahtan Sabaha:

Kültür ve idare
Kadrolarımızda
Nazik bir nokta

Burhan Cahid

5. tahsil ve memurluk âleminde söy- le garib tezdârlı vardır.

İyi bir kaâm hastalıkları mütehasası aynı zamanda mükemmel bir iş adamı oluyor. Mülkiyeden yetişmiş bir vatan, daş mütehasası bir ziraatçi, çiftçi olu, yor. San'at mektebinden diploma almış bir genç dönüp dolayış polls oluyor. Or, man mektebinde okumuş bir mütehas, sıs bankacı oluyor. Daha buna benzer çok örnekler vardır.

Acaba bizde ihtisas mekteplerinden çıkanlardan yüzde kaçının asıl meslek- lerinde kaldıklarını gösteren bir istatis, çık tutulmuş mudur. Zannetmiyorum. Fakat umum görüşünün verdiği kanaat şudur ki bütün bu yüksek fakülte ve enstitülerde okumuş vatandaşlardan ço, ğu tahsil hayatlarından tamamiyle aykırı mesleklerle girmişlerdir.

Türkiyede Yüksek Ticaret mektebi kuruluşunun tarihi hayli eskidir. Acaba bu mektebe okuyanların kaç tı ticaret hayatında veyahud devletin iktisadi ve mali kurumlarında yer almışlardır. Memur sicilleri yalnız bu noktadan teşvik edilse ne hatıra gelmez garabetlere tesâ, düf edilir. Yukarıda saydığım örnekler yalnız benim bildiklerimdir. Son zaman, larıda yalnız maliye ve adliye teşkilâtı, maz ihtisas davasını formül olarak ka - bul etmişlerdir. Fakat meselâ belediye, evkaf, hattâ ticaret, ikisad ve maarif teşkilâtında bu prensibin tamamile yer bulduğu iddia edilemez. Hele emekli ya- tandaşların mesleklerinden gayri faal hizmetlerdeki vaziyetleri oldukça ga - rîbirdir. Maarif Vekâletinin muallim bul, mak ihtiyacı orta derecedeki mekteb kadrolarının emekleriyle dolmasına sebep olmuştur. Bunlar belki de bir orta mek- tedbe tarih, riyaziye, fizik okutacak eh, liyettedirler. Fakat işin ehliyetten fazla bir de okutabilmek hüneri vardır ki bu aneak hususu bir talim ve terbiye mües- sesesinde yetiştirmek elde edilebilir. Ba, na öyle geliyor ki lise ve orta mekteb, lerin iyi randaman vermekteki kusurları biraz da bu öğretim ihtisas noksanın- dandır.

Kanaatinin en kuvvetli müşahidi aske- ri mekteplerimizdir. Orada talim, terbiye ve tedris tamamile mütehasas ellerde olduğu içindir ki yetmişler de mesleklerinin ehli oluyorlar.

İdare ve kültür kadrolarımızda baram derecesine verdiğimiz ehemmiyeti ihli, sas davasına da versek muhakkak ki maksine daha iyi işler.

Burhan Cahid

**Bir kadın namusuna
tecavüz etmek
istiyen bir genci
bıçakladı**

Evvelki akşam Şehremininde bir yaralama vak'ası olmuş, Hatice is- minde bir kadın kendisine tecavüz etmek istiyen Muzaffer isiminde bir genci bıçakla ağır surette yarala - mıştır. Hâdisa süratle zabıtaya ve dün adliyeye intikal etmiş, suçlu kadın Sultanahmed 1 inci sulh ce - zâ mahkemesine sevkedilerek, sor- guya çekilmiştir.

Hatice sorgusunda vak'ayı şöyle anlatmıştır:

«Ben, kocam Mehmedle be - raber Şehremininde Suphıpaşa so - kağında 25 numaralı evde oturu - rum. Vak'a günü bitişimizdeki Suphinin evine misafir gitmiştik. Evde Suphi, Zekerriyya, Rıza ve Mu zaffer rakı içiyorlardı. Bir aralık Azi ze ile Azizenin sütkardeşi Muzaffer benden şarkı okumamı istediler. Fakat: kıcım müssade etmediği li - çin reddettim. Sonra da kalkıp e - vimize döndük. Aradan bir buçuk saat kadar bir zaman geçti. Mu - zaffer Suphinin evindeki balkona çı karak bana küfretmeğe başladı. E - vimize tecavüz ediyordu, bu esna - da kocam polise haber vermeğe git ti. Muzaffer de aşağı inerek, bizim evin arka kapısına geldi. Kapiyi kırdı ve içeri girerek namusuma te - cavüz etmek istedi. Ben de namu - sumu kurtarmak için elime geçir - diğim ekmek bıçağı ile onu bir - kaç yerinden yaraladım.»

Sorguyu müteakib, hâkim Hati - cenin tevkifine karar vermiştir.

**Ekmekekarneleri ayın 20 sinde
dağılacak**

Vilâyet, Nisan ayına aid ekmekek kar, nelerini dününden itibaren kaymakambük- lara tevzi etmeğe başlamıştır. Her ka, yada işe memurları ayın 20 sinden sonra karneleri evlere dağıtacaktır.

Refikası ve evlâdları

TAKVİM		Mart	
Rumi senesi	17	Arabi senesi	1361
1868	Sali	1861	Kasım
Mart	Reami 2630	Kasım	180
4	1942		
GÜNEŞ		İMSAK	
S. D.	Safer	S. D.	
6 09	29	4 30	
11 51		10 12	
GÜNLER		YAZAR	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 12 22	25 26 27 28	18 18	19 48
V. 6 05	9 28	12	1 31

SPOR ve İLİM

Çiftçi ve işçinin beden terbiyesine ihtiyaçları olmadığı iddiaları niçin yanlıştır?

Yazan : Profesör doktor Sadi Irmak

Beden terbiyesi hakkında verdiğimiz konferanslarda bana çok defa şu soru soruluyor:

— Bedeni terbiyenin esası adale faaliyetidir. Mesgalesi yalnız zihni olan şehirli ve münevverlerin adale faaliyetine ihtiyacı kavrayoruz. Fakat işi adale olan çiftçi ve işçinin de ayrıca beden terbiyesine ihtiyacı var mıdır?

Bu soru, memleketin kök tutmuş yanlış bir zihniyeti ifşa ettiği için dikkate layıktır. Yalnız okumamışlar değil, mesleğinde hayli ilerlemiş münevverlerimizden bir çoğu o kanaattedir ki, çiftçi ve işçinin ayrı bir bedeni terbiyeye ihtiyacı yoktur. Bu hususta sarfedilen ve edilecek olan emekler bir nevi snobizmdir. Hattâ bir büyük şehrimizde ileri gelen bir ilim adamımız halk kitleleri için bayram günlerinde yapılan mahalli ve millî oyunların bedeni terbiye olarak kâfi geleceği tezini müdafaa etmişti.

Görülüyor ki umumî bir suite-fehüm karşındayız. Emeklerimizden tam verim almak için her türlü şüphe ve yanlış zanları ortadan kaldırmak icab etmektedir.

Bu itibarla evvelâ beden terbiyesinin artık küllî bir düsturu haline gelmiş olan kaideleri sayalım:

1 — Bedeni terbiye her insan

için beşikten başlayıp mezara kadar devam eden bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyaçtan varestesiz bir yaş ve çağ yoktur. Muhtelif yaşlar arasında bu bakımdan mevcut olan yegâne fark, yapılacak hareketlerin nevi ve dozundadır.

2 — Bedeni terbiye vücudta muayyen uzuvları, muayyen adale gruplarını inkişaf ettirmekle iftifa edemez. Halkîki beden terbiyesi istisnasız olarak bütün uzuvlara, bütün adale gruplarını işletmekle muvazzaftır.

Bütün dünyada değişmez esaslar halinde birleşmiş bu kaideler elimizde bulununca meselemiz aydınlanmış olur.

Gerek endüstri işçisi, gerek çiftçi ne kadar yorucu mesai sarfederse etsin faaliyeti haddi zatında bir beden terbiyesi sayılmaz. Çünkü faaliyet vücudun ancak muayyen nahiyelerine inhisar etmek ve diğer bazı nahiyeler atıl, veya pasif kalmak astarındadır. Fizyoloji ilmi bize öğretiyor ki muayyen bir adale grubunun takallüsü, yani faaliyete geçmesi mukabil bir adale grubunun bilâakis gevşemesiyle müterafik olur. Şu halde daima adale gruplarının takallüsünü icab ettiren endüstri ve ziraat faaliyeti zarurî olarak bir sürü adalelerin devamlı olarak gevşek durmasını

intaç edecektir. Gene fizyolojinin izte gösterdiği bir vakaaya göre faaliyetlilik adalelerde atrofi yaratılmaya sebep olur.

Bu sebeple her nevi endüstri ve ziraat işi bedeni terbiye bakımından gayri kâfi ve tek taraflı saymaya mecburuz. Hele endüstride verimi artırmak için tatbik edilen Fordizm, Taylorizm, Akordizm gibi usuller ameleden azami verim almak için vücudta pek mahdud bir adale grubunun faaliyetini istilzam etmektedir. Bu sistemlerde çalışan endüstri amelesi münasib bir bedeni terbiye görmezse kısa zamanda verimini, sıhhatini kaybeder. Büyük sanayi müesseselerinin bedeni terbiye için hiçbir fedakârlıktan kaçınmamaları yalnız insani sebeplerden değildir. Amelenin randımanını sabit tutmanın başka çaresi yoktur.

Ziraat işçisinde vaka adale kuvveti daha iyi inkişaf etmektedir. Fakat bunlarda da adale bir suplesin bulunmaması dikkati çeker. Bugünün vatan müdafaası tekniği ise hepsinden evvel suples adalelere ihtiyaç göstermektedir. Bu suplesi nasıl temin edeceğiz?

İyi bir bedeni terbiyeden başka çare düşünülmez. Demek ki millî bir beden terbiyesi programında gerek endüstri programında, gerek ziraat işçisinin bedeni terbiye ihtiyaçlarının yer alması bu sebeplerden ileri gelmektedir.

TIYATRO

Tiyatrosuz şehir, istikbalsiz san'atkâr

YAZAN
Nusret Safa Coşkun

1 Birinciteşrinde perdelerini açan Şehir tiyatroları, bu ayın sonunda kapılarını kapayacaklar. Şehir, 6 ay tiyatroya hasret çekecek. Her memlekette, tiyatroların uzun bir müddet tatil devresine girmeleri âdettir. Bu tatilin ilk safhası, yurdun diğer köşelerine biraz neşe, hareket götürmek gibi canlı bir turne devresine inhisar eder, başka meslek ve san'at adamlarından çok fazla yorulduklarına kimsenin itirazı olmayan san'atkârlar, bundan sonra da biraz dinlenmek fırsatını buldular. Ancak, başka memleketlerde, bizim gibi iki aded tiyatro olmadığı, halkı doyuracak mütenevvi müesseseler bulunduğu için de o şehir ahali, belli başlı san'at müesseselerinin tatlillerinden dolayı bir eksiklik hissetmez. Bizde böyle mi ya? Koca Türkiye'de, belli başlı bir Şehir tiyatrosu vardır. Bu tiyatro, hem İstanbul gibi büyük bir şehrin san'at ve eğlence ihtiyacını tatmin eder, hem de yurdun muhtelif köşelerine uzanarak, faaliyetini, aşağı yukarı bütün memlekete şamil bir hale getirir. Fakat, başka memleketlerde olduğu gibi, bizde umumiyetle birinci sınıf san'atkârlar bu turnelere pek iştirak etmezler.

Demek oluyor ki, tiyatromuzun belli başlı kadrosu, 6 aylık bir istirahat imkânını bulur. Bu çok mudur? Verilecek en haklı ve insafli cevap, hayırdır. Buna mukabil soracağımız bir soru daha var: Bir şehrin 6 ay tiyatrosuz kalması doğru mu? Gene aynı hakkaniyet ve insaflıkla verilecek cevap: Hayırdır. Bir şehrin yaz mevsimine tam manasile girilmeden tiyatrosuz kalması garibdir. Fakat, sahneye en az 25 yıl emek vermiş, birinci sınıf san'atkârları bile, büyük bir bankanın ser hademesinden daha az para

alan bir tiyatrodan, daha fazla bir mesai beklemeye hakkımız var mıdır? Gene hayır. O halde, tiyatrosuz şehir, mevzuunu işlerken, san'atkârlarımızın haline ve istikbaline de temas zaruridir. 6 ay içinde, bin bir çeşid role çıkan, alın terine mu-

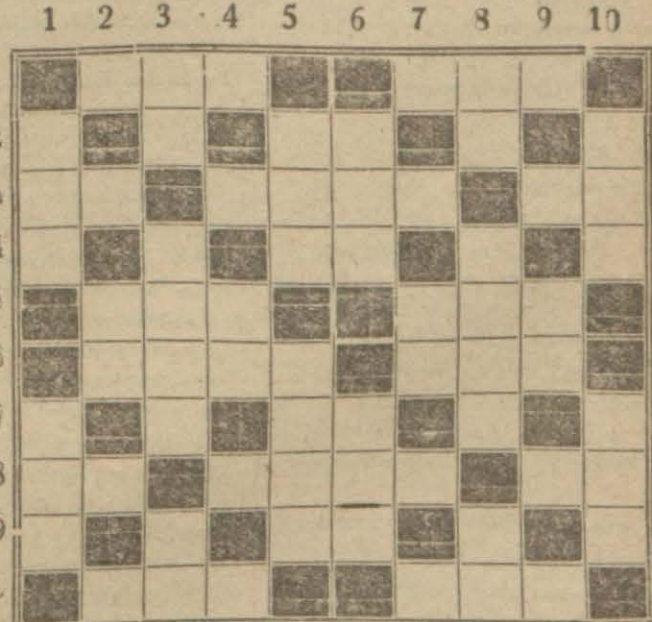
kabil, kendisine çok az maddî karşılık ödediğimiz san'atkârdan; fazlasını beklemek vaziyetinde değilken, şehrin 6 ay tiyatrosuz kalmasından dolayı ne hakla şikâyet edeceğiz? Vazifesini lâıktı ile yapmağa çalışan bu müesseseye nasıl «vazifeni eksik yapıyorsun!» diyebileceğiz. Bunu diyemeyeceğimizi yukarıda işaret etmiştik. Lâkin

[Devamı sayfa 4/2 de]

"Son Posta,,nın bulmacası : 30 - (8)

Soidan sağa:

1 — Padışah serpuşu (3), Ten. 1
deki siyah leke (3).
2 — San'at (2).
3 — Lâhza (2), İnanmaktan emri hazır (4), Yemek (2).
4 — Su (2).
5 — Eksik de- 6
ği (3), Aktörün yaptığı (3).
7 — Erkek is- 8
mi (3), İki kişi aras (3).
9 — Bir renk 9
(2).
10 — Bir nevi 10
spor (2), Komşu bir ülke (4), Bir uzvumuz (2).

9 — Orman kıbarının evi (2).
10 — Taş zerresi (3), Bir ölçü (3).
Yukarıdan aşağı:
1 — Güneşin doğduğu yer (3), Şark vilâyetlerimizden biri (3).
2 — Uzaklık nidası (2).
3 — Bir renk (2), Kalkmaktan emri hazır (4), İçilen şey (2).

4 Nota (2).
5 — Bizi doğuran (3), Bal yapan (3).
6 — Taurı (3), Damarımızda bulunan (3).
7 — Bir ilâh (2).
8 — Yama (2), Alafranga fasıl (4), Tersî bir rakam (2).
9 — Nota (2).
10 — Sevda (3), Son değil (3).

«Son Posta» nun tarihi tetrikası: 45

PATRONA HALİL

Son Eylül akşamı renksiz ve oynaktı. Gök yüzü bulutlugdu. Sahildedki yalın, rın taş rihimlarına toshyan küçük a, kmı dalgaları karanklıkta durup dinlen, meden ıngırdıyordu. Kuzgunenğu geçin, ce çeşme önüne geldiler. İbrahim Paşa- na içli yanıyor. Ardındaki Kara Aliye döndü:

— Şundan bana bir tas su al.

Kara Ali atından atlayıp çeşmeye se, girdi.

Sol yanlarında büyük bir bina enkazı kararıyor, öndeki iki muhafızın elinde tuttuğu fanusların ışığı karabenin ke, narına kadar sarı bir leke gibi harman, lanıyordu.

Viranede hafif bir kıpırtı oldu. İbra, him Paşanın yanındakiler hiç farkına varamadılar. Kahveci Ali molozlar a, rasından başını kaldırıp usulla baktık, tan sonra dudaklarını palasını sıyrıp ya nma koyan Patrona Halil'in kulağın yapıyordu:

— Aman yoldaşım, kıpıranın. Tam eli kişi saydım.

Mustu başını iki arkadaşının başları arasına soktu:

— Allah Allah deyü meydana atıla, lım mı yoldaşım?

Halil dişlerini gıcirdattı!

— Biz hazırık!

Kahveci Ali bütün zekasını başına topladı. Üç kişi çam yarması gibi eli muhafızın arasında su bekliden İbrahim Paşaya nasıl yanaşabilirlerdi? Daha ken dileri viraneden yola sırtarken kabe ve pala üstünlüğü altında parça parça ol, mayacaklar mıydı? Heleccandan başuz kurumuş gibiydi. Arkadaşlarının bilek, lerini kavriyarak kulaklarına doğru u, zandı:

Bu gece dahi sabreylen ayakdaşım. Kuş muhkem kafestedir.

Ötekiler cevap vermediler, bir an tereddüd ettiler. İbrahim Paşanın: «So, şucak su imiş! dediğini, atını teptiğini işittiler. Eller palalarında kaldı.

Elli atan ayakları atından savrulan tozlar gece karanklığına karıştıyordu. İb, rahim Paşa asil kapısı «İhsanîye» ye bakan Fatma Sultan sarayının surlarını andıran ucu bucağı gelmez duvarları ö, nünde hayvanını yavaşlattı.

Heride, demir parmaklı selâmlık ka, pısı önünde dal kış nöbetçiler beklî,

yordu. Veziriazamla dumadı atlarından indiler.

Altmış dört yaşındaki padişah da, madı, veziriazam İbrahim Paşa uyan, dığı zaman Kalamış doğusunda yükse, len güneş ağır perdeler arasından nurlu dillini uzatıyordu. Geniş, kuytu odada ruh gıcıklayıcı kokular dalgalanıyor, Fatma Sultanın kenarları ince işlemeli, lpek yüzü yüz yastığından yana kayan beyaz, ay yüzüne sarı dalgalı gümrak saçları gölge ediyordu. Körpe Sultan zamak kadar beyazdı. Ağzı taze açan gül goncası gibiydi. Soludukça göğsün, deki yumruları kalkıp iniyor, ay ışığı vuran kıpırsız bir deniz gibi sessiz sessiz nefes alıyordu.

İbrahim Paşa yavaşça yataktan sıy, rıldı. Eğilip Fatma Sultanın saçlarını kokladı, doğrulup yatağın ayak ucuna bakınca, gül yaprağı renginde tırnakları parhyan bembeyaz ve küçüklük ayak, lara dayanamadı. Eğildi, onları da öptü. İşte, altmış dört senelik kürçel ve kart ta, lihânin mükâfatı buydu!

Sultan uyanacak diye soluk almaktan bile korka korka giyindi, ayaklarının ucuna basarak odadan çıktı, se, lâmlığa geçti. Padişah Sultan Ahmedin misafir bulunduğu daire, sarayın batı tarafına gelen kısmındaydı. Kızlar ağası Beşir ağa ile pencere kenarında karşı karşıya sabah kahvesi içtiler. Beşir ağa Sultan Ahmedin en gözdesiydi. Bu yüz, den sadrazam, ağa ile dalma içli geçin, meğe çalışıyordu. İkinci kahve geldiği za, man İbrahim Paşa hadımçasının ya, nma daha ziyade sokuldu:

— Akşam saadetli padişahımız biz kullarını sual buyurdular mı? diye Sul, tanamedden lâkırdı açtı. Arab gül, lümsedi:

— Belli sultanım, cenabı şerifinizden sual eylemişler idil.

Paşa kederlenmiş gibi bir durum aldı:

— Vah vah, baka sen, mübarek a, yakları tozuna yüz ve göz sürmekten mahrum kaldık! Aceb mübarek uyhu, larından bidar oldular mı dersiz?

Kızlar ağası başını arkaya doğru kay, kıldı:

— Yok efendim, bugün geç kalksalar gerek.

Sadrazam boynunu merakla ağaya doğru uzattı:

— Ya neden dersiz? Gece avdetimizde uyurular idil!

Beşir ağa başını salladı:

— Belli benim efendim, avdeti şeri, finizde uyhuda idiler. [Gülümsedi] geç kalkmaları ihtinali akşam iki cariyeye birden rağbet buyurmalarındandır.

Vezirin gözleri parladı:

— Evvelâ gün takdim eylediğimin «Leylâ» ile «Karanfül» mi?

— Yok, anlara o anda meyil buyur, dudaklarından daha o gün şıraşi şeriflerle bekâm buyurmuşlar idil. Bunlar başka, dir sultanım. Devletli İsmetli Hatice Sultan hazretleri «takaddüme» sidir. [Arab kırmızı dil ile kaba dudaklarını sulandırdı] gülden nazk ve karanfilden norm iki duhteri perli peyker idiler.

İbrahim Paşa yutkundu!

— !!....

Arab dudaklarını bir daha yaladı:

— Biri pek küçük idi sultanım. He, men on dört yaşında ve güzellik tacı başında idi.

Ağreb değil, o deniisle bezmolup hal, vet kılmakta şevketli efendimizin me, yâleri ziyadecedir.

— Belli, bilirüz, bilirüz.

Bakınız birer parmak «cevâhır ma, cunus» aldılar.

(Arkası var)

İstanbul borsası

16/3/1942 açılış - kapanış fiyatları

CEKLER

	Açılış ve kapanış	
London	1 Sterlin	5.22
New-York	100 Dolar	129.20
Madrid	100 Peçeta	12.89
Stockholm	100 İsveç Kr.	81.16
Bir altın İra		33.00
24 aylık bir gram külçe altın		450

Esham ve Tahvilât

İkramiyeli % 5 933 Er, ganı	23.95
% 7 941 Demiryolu II	19.65
Merkez Bankası	173.—
Aslan çimento	13.—

Küçük deniz nakil vasıtaları cemiyeti-nin gürültülü içtimalı

Deniz küçük nakil vasıtaları ce, miyeti mensubları: senelik toplantı, larını dün esnaf cemiyeti binasında yapmışlardır. 400 den fazla azanın iştirakile yapılan toplantıda evvelâ senelik faaliyet hakkındaki idare heyeti raporile hesap raporu okun, muş ve heyeti idarenin 4.5 ay ev vel ayrı bir toplantı ile seçilmesi dolayısıyla yeni seçme yapılmıyarak dileklere geçilmiştir. Bu arada ce, miyet azasından 20 kişinin imzası ile idare heyetinin tamamile değı, tirilmesi hakkında bir takrir veril, miş ve yeni seçilecek idare heyeti, nin altı faal, altı yedek olmak üze, re 12 kişiden teşekkül etmesi isten, miştir. Bu dileğe cevap veren esnaf cemiyetleri mürakibi yeni seçimin imkânsızlığını ve ancak beş ay son, ra intihabın yapılabileceğini anlat, mıştır. Kongrede bulunanların is, rarları üzerine ayn dilek hakkında cemiyetin hukuk müşavirine sorul, ması mecburiyeti hâsıl olmuş ve verilen cevabda cemiyet mevcudu, nun ancak yirmide birinin imzası bulunan bir dilekçe ile müracaati halinde yeni seçim yapılabileceği bildirilmiştir. 1600 kişi mevcudu olan cemiyette 80 kişilik bir takri, re ihtiyaç olduğu meydana çıkmış bulunduğundan toplantı gürültülü münakaşalardan sonra hiçbir neti, ceye bağlanmadan sona ermiştir.

RADYO

SALI 17/3/1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif program (PL), 7.45: Ajans haberleri, 8: Senfonik parçalar (PL), 8.15/8.30: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Türkçe plâk, lar, 12.45: Ajans haberleri, 13/13.30: Türkçe plâklar, 18: Saat ayarı, 18.03: radyo salon orkestrası, 18.45: Ziraat takvimi, 18.55: Fasi heyeti, 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45: (Kitab saati), 19.55: Saz eserleri ve oyun ha, vaları, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Ahmed Adnan Saygun, 21.15: (Türk Hukuk Kurumu adına), 21.30: Klâsik parçalar (PL), 21.45: Klâsik Türk mü, ziki programı, (Şef: Mes'ud Cemil), 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, ve borsalar.

Son Postanın edebî tetrikası: 87

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkan

Zavallı Münir bizim o, layarak nöbeti ona devrettiim ve rada oluşumuzdan istifade ederek istirahat için odama çıktım.

hasta karısının yanına gittiği için Ömerin dayısıyla ben, kırk yıllık ahbabımız gibi karşılıklı oturduk, kahve, sigara içtik. Çak na, zik ve terbiyeli adam! Yeğenile aramızda geçiş şeyleri bildiğini hissettirmemek için bin bir çeşid sözler icad ediyor. Halbuki, aslı bu dikkatli ve itinalı konuşması bana hayatımdaki sırrı bildiğini şpat etmiyor mu?

Yemekten sonra dayı beyi der, hal odasına yolladım. İki üç gece, lilk uykusuzluk ihtiyarı pek yor, muştı. Münir Bey'e de hastanın yanında oturacağımı, kendisinin Kadıköye gidebileceğini söyle, dim ve en ufak bir tebeddülü der, hal kendisine telefonla bildirece, ğimi vâdettikten sonra kayınvali, demin yanına gittim. Benim oda, da bulunduğumu nasıl hissetti bil, miyorum. Gözlerini açtı, yatağa yaklaşmama işaret etti. Hastaba, kıcıyı kaldırdım, gittim, karyola, nın dibindeki alçak koltuğa otur, dum. Gene elleri bana uzandı, ge, ne dudaklarında kesik, hafif bir tebessüm dolandı ve bu defa daha kuvvetli bir sesle bana:

— Kızım, geldiğine teşekkür ederim, dedi.

Adeta sevindim. Hastada bir iyilik görüyorum sandım.

— Hasta olduğunuzu duyar da gelmez miyim hiç?

— Ömer gelmiyor.

— Gelecek anne, onun uzakta olduğunu unutmayın.

— Bekliyorum.

Zavallı anne! Oğlunu son bir defa görmek için ölümü geriye iti, yor, onunla pençeleşiyordu. Saat, ler ağır ağır geçti, gün ağarmaya başladı. Güneş henüz yayılmadan Münir Bey geldi. Biçare adam, ölüm halindeki annesile ağır has, ta karısı arasında harab ve peri, şan bir halde idi. Onu teselli et, meeğ çalıştım amma bu vaziyette hiçbir sözün kâr etmeyeceğini an,

Ümidlerimizin hilâfına, kayın, validem üç gün yaşadı. Hayatla, ölüm arasında geçen bu saatlerin dehşetini son nefesine kadar unu, tamayacağım. Onunla birlikte he, pimiz ölüm üzüntüsü çektik. Bir insanın ölümle böyle boğaz boğa, za, göğüs göğüse pençeleşebilece, ğini tasavvur edemezdim. Koca, min annesi son nefesini verdiği zaman, evin içini dolduran müthiş hırıltıların bitmesi hepimize ra, hat bir nefes aldırdı. Artık kim, senin daha fazla tahammül etmesi ne imkân yoktu. Bu ölüm zavallı hasta için de bir kurtuluş oldu.

Bu üç gün içinde ağlayamamaş, tım. Snirlerimde korkunç bir ger, ginalık peyda olmuştu. Kayınvali, demin yüzü sakin ve güzel bir mana alıp dinlendiği zaman be, nim de aşabım kopuyordu ve göz, yaşlarım boğandı.

XIII

Kayınvalidem çok dindar bir kadandı. Ölümünden sonra bütün dimi merasimin yapılmasını Neza, ket kalfaya tenbih etmişti. İhtiyar, ve emektar dadı, hanımının bu va, siyetinin en geniş bir mikyasta yerine getirilmesi için her türlü tedbirleri aldı.

Şaziye Hanım, öğle namazın, dan sonra vefat etmişti. Cenazeyi, aile makberine, Eyübsultana aynı, günde naklietmek imkânsızdı. Bi, naenaleyh merasim ertesi günü ya, pılacaktı.

Annem ve babam öldükleri za, man ben çocuk denilecek bir yaşta idim. Evden bir ölünün çıkması için yapılması lazım gelen birbir, muameleyi pek hatırlamıyorum. Kayınvalidemin vefatı bana bütün di. Kadıncağımın kız evladı olma, o tüy ürpertici manzaraları göster, lği için bana hakikaten bağlanma, ve eli elimde iken ruhunu teslim etmişti.

(Arkası var)

KIRK PARAYA

Yazan: Ehem Resid

Esasik tavayış, kâğıt odasına girdiğim vakit henüz namazı bitirmiş, secde eden kalkıyordu. Sırtında bir harika, başında bir takke vardı. Beni görünce gülmüşü.

Zaten, birkaç senedir, namaz kılınmaya başladığından beri, sık sık gülmüşüydü. Gülmüşümesi adı bir tesbissim değildi. Bu gülmüşümesi şımarık nurhanlıydı. İfade ettiği derin, sonsuz, tanıdık manevi rahatsızlıklarını, huzuru kaçıran bakışlarına bakarak ediyordu.

Böyle gülmüşümeğe başladığı gün denberi adeta gülmüşümlü. Gülmüşümlü tarif edilemezdi, çünkü o, vakitle girer, kâğıt ile söhrer bulmuştu. Halbuki şimdi...

Şimdi bakışlarında obedi bir masumiyet, asla solmaz bir gençlik, lezzetle duyulmuş bir tatlılık vardı. Sanki gözler mütebessim bir ıyılığın ayınan olmuştu. Galiba bütün gülmüşümlü gözler, de, daha doğrusu bakışındaydı. Çünkü o bakışı görünce bakılmak veya u-nutmak kabli değildi.

— Hoş geldin... Otur bakalım. Hayır, gülmüşümlü yalnız bakışında değil. Vakitle çalkak, hattâ kerih sesleri de şimdi ayrı hassaslar vardı. Kâğıt sükkünat veriyor, ruhu okuyor, cıvıcağı dinlendiriyordu.

Vagon kompartimanından biraz bu-yükçe olan odanın emni kaplıyan minini mi selâlin bir köşesine yaslanırdım. Rahatım, mesurdu; canım ağlamak istiyordu. O, mangın başında, ben misafirine gay misafirmele mesurdu.

— İyi gay bulunak güc oldu; fakat geçen gün bütün Eskişehir'deki gay-cı, elâsk olmasın, yüz dirhemlik kadar bir harman verdi. Hele 10 de bak.

Ne nezahet, ne masumiyet!.. Bana iyi bir gay kıram edeceğinden dolayı bahalı-yardı. Durum görünüşümsü şifak bir dolabın emni kaplıyanı açtı, rafta dizili duran birkaç kâğıtından iki tanesini bir tepsi yavaşına koydu. Bu müddet zarfında, kağıtların su ıbrığına ızerin, deki gaydanlıkta gay demlenmişti. Ke-mali hıma ile ve uzun bir teccirde mah-sulî olan maharetle bardaklara bir mükâf gay döküp ızerine kaynatır su

ilâve etti. Kendince pek mühim olan bitilin bu ameliye emasında gülmüşü-yordu.

— Euyurum!.. Tepside fincanı, bana uzatırken de gülmüşüydü. Ben de gülmüşüydüm. Sanki onun kâlbindeki huzur bana da geçmişti. Dünyanın acılığına, fensâhına şımarık kapalı olan bu odaya girerken bitilin dünyada dışınceherini, nâzık sokakın kırı ve gamurle beraber, kapı-nın önünde çikarınç oluşturmaya ayakta-bılamında bırakmışım.

— Nası?.. En mağrur sanâtkâr eserini teşhir ederken, en müteberr baba evladı hak-kında başkalarının fikrini sıvartan onun kadar emni ve bahâşyâr gülmüşümele-di. Çayınun nefesinden şifhe eme-mekte, böyle nefis bir çayı misafirme kıram edebildiği için derin bakışlar duy-maklıydı. Bu ufak muvafakyet ona büyük sadeler vermedeydi. Halbuki eskiden..

Eskiden her şeyden, hattâ hayattan, usunmuş, bezanış körünüydü. Bu ta-havvile hayret etmek kabli değildi. Ben de, birçoğuktı gibi hayret etmişim ve ekmekle-yıldım de. Çünkü odatki bu manzaranı deyişikliğim sebebi bir türlü anlamamışım. O, buranda, odanın fazla hıverve benzeyen su kıyıkı zayıvıde, bir deriş hayvâti süzmüş olsaydı belki bu derece hayret etmezdim. Fakat hakikat hiç böyle değildi. Çünkü o dünyadan el-çok gekenmiş; bir mali müesseses-de galısmışa devam ediyordu, ezekeleri okuyordu, âlemin âhrâhından haberdar-dı. Ancak, vakıfesi biter bilmez kon-ditî buraya dar atıyor, böyle yaparak da başka bir âleme dalıyordu. Burada her şey teniz, sel ve masumiyet; hattâ dıvordaki el yazılı birkaç levha bile.. Bu levhalar ne mühemmel bir kalemle eser-ydi, ne de zıvınelerinden dolayı karmemli addedilirdi. Hayır, her biri gayet sade, son derece müteberrdi; tıpkı onun ruhu gibi. İyi bir çay kıram ek-mekle zevkiyab olan ruhu..

Nihayet fazla duymamayıp sordum: — Nasıl oldu da sen?..

Fakat suâhine devam etmek müim-kim değildi. Nihayem «böyle dar bir ha-yatı grıhın» demekti. Fakat bunu söy-lerek he monu renolde etmiş; hem de hayvâti ölçüleri hakkında hiç bir fikrim olmadığını meydama koymuş olurdum.

Eskiği hayvâti derin hayret olduğumun Frenk filozofların eserlerinde okunmuş-tum. Derin hayret ufuklarının harifide hiç bir âlâkası olmadığını da öğrenmiş-tim. Bu gibi meselelerde zarf ile maz-rufun mütemnasb olması şöyle dersun burzan birbirine tamamlı zıd olduğun vakti. Bunu da kitâblarda görmüşüm. O, kereddâhını, zıvınelinü sezerek hindâhını yediği.

— Nasıl oldu da ben hayvâti bu de-rece deyişirdim?.. Bunu anlamak istiyorsun değil mi?..

Kökememede için sadece: «Evet» dedim. — Gayret başk.. Kımsıye anlamadım ve belki anlamam da.. Fakat sana söy-lüyeyim. Bu tebeddül sebebs su oldu. Pencerenin içinde duran ufak bir gekimeyi alıp seğı; br kutu çıkardı. Kıvınnın içindeki bir kurusu iki perma-ğının nolle kutup bana değru uzattı:

— Derle ki ufak bir göğ köca bir ma-kineyi durdurur ve gene derler ki pus-lada yarım müimnetle inhitaf genl-nin rotasında pek büyük tahavvile se-nâhıyol verer. Ben ne köca bir makine-yim, ne de derideerde sevreden bir ge-yim. Hâşş.. Fakat söze misalele başlıya-mak demes istiyorum ki bazan ufak görtünm sebebler büyük neticeler doğu-rur. Hayır.. Gene olmalıdır! Sakın yanlış anlamay. Büyük netice vermezle hata et-tim. Hayvâtimdeki tebeddül büyük ne-tice olmasın tavıf etmek âkımdan geç-mez.. Ebiyâti netice den maksad ha-yvâtimdeki deyişiklik, fakat sadece be-nin noktalı nazarıma göre büyük.. Yok, su benim gibi âle, fakat bir kımsanın hayvâtimdeki tahavvî kın âlâkahâr e-der?.. Evet.. Ben hayvâtimdeki istihmetiş bir kök para sıvınesinde deyişirdim. Garıbâfır, değıl mi? Nihayet merakim katmın olmaktadır. Adeta kutak kesil-mişim. O, sanki uzaktan gelen bir susle

ve sanki uzağa bakarak hikâyesine baş-ladı:

— Sabahakarsı eve dönüyordum. Bir-tün gece bir tatım birkaç mahfilarla içti kımış, kumar oynamış, çüya eğlen-mişti.. İlg unuttum, hava seğıktı. Beni eve götürülecek hiç bir vasıta bul-a-mıyarak yürümeğe göze almışım. Yol uzaktı, dizlerin demansız! Ya başımı! Ya başımı!.. Zevallı başım, akılsız ba-şımı!.. Ne ise, selâi uzatıyaldım, yürü-yordum. Sokaklar tenhaydı. Bu soğuk gecede keşler bile birer delik bulup sı-ğınmışlardı.. Kesilme yoldan gitmek için büyük caddeleri tercedip mahalle aralarına girmişim. Dar sokaklarda rız-gârın şiddetli az olur.. Bu saatte herkes, her şey uyumaklagıdı; sanki dünyada yalnız kalmışım. Evet, iyi hatırlıyo-rum, dünyada yalnız kaldığıma haal ola-rak bir hayli üzülmişim.. Sarhoşluk işlet!.. Dünyada kim yalnız değıl ki. E-yet, yalnızlığımın dolayı teccür du-yarak bir hayli gülmüşümlü berken bir-denbire kendimi iç aydınlık bir binanın kârsında buldum. Bu pına bir camyadı. Bunu hemen anlamışım. İşıklar uzak-tan, ızerden, başka bir âlemden gel-yordu. Bir müddet durdum, bakım, düşünmeğe, anlamışa çalışım.. Kabli mi?.. Bekışların bulmak, zıvınelin peri-sandı.. Yokma devam etmek istediim fakat imkân yoktu; işıklar beni cezbe-diyordu. Bende, pencerelerin arkasında, mes'ud bir âlemim, «mes'ud bir topra-ğın bulduğum kamaalî hâsıl olmuştum. Dıgarıya sızan hafif, kâğıt şık ruhunun karahikâhını aydınlatıyordu.

Birderbere, derin sessizliğin arzusu dan bir ses yitkiledi; daha doğrusu se-madan bana değıru indî. Üzerimde, ku-raklıktan susunmuş, gâhınım toprağın ya-ğan rahmetini dırlıkdı. ferahlatıcı tesl-râi yapıyordu. Kulğınma g'leken söhler-nâhımler, en meşhur şâhırların şaheser-lerinden, en kıvımetli beslekârların ol-mer ferahlatıcıdan daha müteberrdi. Dindeldim; bütün kalbimle bütün ru-huma ömmenmekte olan ezanı dinledim. Bıderberbe, kabırrıp coşan deniz gibi, içünden bir tahi mahıler gahlandı. İn-sanlardan, hayvâtan, kâimâktan ve bil-hassa kendimden netice ediyordum. A-talet, ceahlet içinde geçirmiş olduğum günlerden, senelerden netice ediyordum. Her şeyi yıkamak, yalamak, kendimi de mahv'etmek arzusu bir müddet kıvırdım. Kendimi terkediş kapımdık, ken-dimden ebediyen uzalısmak istiyordum. Bunu da ancak pencerelerin ar-kasındaki kâğıt, hafif işığa değıru g'le-mekte yapılabıldım. Fakat kabli değıldi; işığa çekmek, mes'ud âleme dalmak,

İnşaat İlanı

Sümer Bank Umum Müdürlüğünden:

- 1 — Karabük demir ve çelik fabrikaları işçileri için yapılacak soyunma ve yıkanma binaları inşaatı kapalı zarf usulile ve vahidi fiyat esasile eksiltmeye konmuşdur.
- 2 — İşbu inşaat ve ameliyatın muhammen keşif bedeli 212.744,10 liradır.
- 3 — Eksiltme evrakı Ankarada Sümerbank muamelât şubesinden 10 lira mukabilinde alınacaktır.
- 4 — Muvakkat teminat miktarı 11.888 liradır.
- 5 — Eksiltme 31.3.942 tarihine müsadif Salı günü saat 16 da Ankarada Sümerbank Umum Müdürlüğü inşaat şubesinde yapılacaktır.
- 6 — İstekliler teklif evrakı meyanında şimdiye kadar yapmış oldukları bu gibi işlere ve bunların bedellerine firmanın teknik teşkilâtının kimlerden terekkiş ettiğine ve hangi bankalarda muamelede bulduklarına dair vesikalar koyacaktır.
- 7 — Teklif mektublarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 e kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümerbank umumî kâtibliğine teslim olunacaktır.
- 8 — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinde bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekil de kapatılmış olması lâzımdır.
- 9 — Banka ihaleyi icrada serbesttir. (1883-3487)

emey'ud toprağın basmak için evvelâ, büyük hayrete düşmüşüm ki sadakayı vıcedimim pâk, tabir olmasa lâzımdı. Bu düşünce içinde yeni cöküntüler hâsıl edli, yeni ucurmalar açlı. Derinli ferahlanmak zall olmuş, beni sonsuz de-rişiklerde mağıbb, âciz, meccub bi-rakmıştı. Dünyada benden fakir, hakir, bebahat kımsa olamazdı. Fârihna var-madan camâlin kârsına kadar gelmiş-tim. Asmağın mezan ve lâyk olmuşuğum eşğin bir köşesine çöktürüldüm. Ağrı-yordum; hüngür hüngür, hıçtırna hü-krın ağılıyordum. Ne kadar ağladım, o-rada kaç zaman kaldım?.. Dinliyordum. Tağdârın ızerinde ağır ağır ilerleyen kınâhına sesleri beni hakikate avdet et-tirdi. Namaz kılmıştı; camiden çık-ıyolardı. Ben, eşğin köşesinde yıkılmış kalmışım. Gözlerimin hırsından ge-çen dırleri, mes'ud adamınım, teniz adâmların dırlerini kucaklamak, öpmek, onlardan yardım dılamak istiyordum. Hılg beklemeliğim bir sırada bana değıru dırlisi eğıldi. Şımarık asla görün-meden sılınmıyocaktı. Odatka yağıt, nurlu-yüzü bir adam.. Bana değıru eğıldi ve elime bir kurus sabırdı. Ben, o derece

Könnür fiatları artacak mı?

İhtisâsî mükâlatından şehre yapı-lan könnür nakhye ilerletilinin artmış olduğuna görülmektedir. Bu hususta Fat Mürşake Komisyonu bazı telâhler yapılmaktadır. Tehtik neticesinde Per-sembeg gününe kadar alınacağı ve o gün-kü toplanacağı bu meselemin de görüştü-leceği söylenecektir.

Memleket Haberleri

Eski İzmire aid tarihî yol bulundu

Bu yol yakında tamamile açılacak

İzmir (Hususi) — Eşrefpaşada metre kalınlığında bir toprak tabakası altındadır. Tarihe nazaran İzmirin en meşhur yollarından biri olan bu yoldur. Vaktile Eşrefpaşadan Hisar camii civarına kadar uzantı olmuş. Müteaddid kolları varmış. Toprak atılarak yol meydana çıkarılacak ve burada parterler yapılacak, ağaçlar dikilecektir. 120 metrelük kısımdan sonra Altinyol, bazı binaların altına girmektedir.

İzmir avcılarının kampı

İzmir (Hususi) — İzmir avcılar cenayetine hazırladığı program mucibince Uşak bölgesinin Kolan-kaya mevkiinde bir avcılık kampı kurulmuş ve bir hafta devam ederek muvaffakiyetle neticelenmiştir. Bu av sporu hareketlerine İzmirin en tanınmış avcılarını iştirak ettirilmiştir.

Kamp yerinde kurulan çadırlarda yerleşen avcılarımız muvaffakiyetli avlarına inzınam eden nezih

kamp hayatı sayesinde çok zevkli ve bilhassa heyecanlı günler geçirmişlerdir.

Kampın devamı müddetince her gün muntazam surette ava çıkan taatınmış avcılar 375 keklik, 162 çul-luk, 37 tavşan ve 82 çil keklik olmak üzere 656 parça av öldürmeye muvaffak olmuşlardır. Bu, amatör avcılık âleminde zor rastlanılan bir rekordur.

Çankırıda

Bir sanat okulu inşası kararlaştırıldı, binanın arsası temin edildi

Çankırı (Hususi) — Maarif ve Kâletî tarafından Çankırıda bir san'at okulu açılmasına karar verilmiştir.

Öğrendiğime göre; okul binasının yapılacak olan yeri de tesbit edilmiştir. Bu yer, Atatürk caddesi üzerinde spor alanı ile orman fidanlığı arasındaki tarladır.

Bu yerin hemen hususî idarece istisnâ edilerek okulun yapımına başlanacağı muhakkaktır.

Bu san'at okulunun teşkilâtı hakkında edindiğim malûmata nazaran okul, Çankırının köylerinden gelecek çocuklar için yatılı olacaktır. Şehir çocukları ise gündüz devam edeceklerdir.

Bununla beraber bu san'at okulu akşam san'at okulu halinde de halka gece dersleri yapacaktır.

Çankırının bilhassa muhtaç olduğu böyle bir okulun yapılması şehirle köy halkını ve çocuk babalarını cidden memnun bırakmış sevinçli ve güvençli etmiştir.

Çünkü muhitin fakir olması, diğer taraftan son derece okunmağa düşkün bulunması, bir orta okuldan başka bir okul olmaması, bunun da yatılı bulunmaması çok babaları şaşırtmakta çok çocukları mahrumiyete sevk etmekte idi.

Biga Kızılay Kurumunun yıllık kongresi

Biga (Hususi) — Burada Kızılay kurumunun yıllık kongresi umum azanın iştirakile geçen Cumartesi günü Halkevi salonunda yapılmış, bir senelik mesai raporu okunmuş, yapılan işler birer birer gözden geçirilmiştir.

Bundan sonra yeni idare heyetinin intihabına başlanmış, neticede: Reisliğe ortaokul beden terbiyesi öğretmeni Münir Borç, üyeliklere de tahrirat ikinci kâtibî Süreyya Türker, başmuallim İbrahim Hepdarcan, tüccardan Refet Gür kaynak ve öğretmen Alaettin Selçuk seçilmiştir.

TIYATRO

(Baş tarafı 3/1 de)

fikrimizce bu iki meseleyi de bir çırpıda halletmek imkânı da yok değildir.

1 Nisanda tiyatrolarımızın kâpısını ve perdesini kapamamalıyız. Temsiller, Mayıs sonuna kadar devam etmelidir. Bu sene turneye çıkılmıyacağına göre, bu fikrin tatbik sahasına geçmesine hemen başlamak için sebep yoktur. Şöyle ki; belediye boynuna yıllardan beri ödenmemiş bir borç olarak takılı, vazifesini yapacak, bu iki aylık meseleye asla elini uzatmayacaktır. İki aylık çalışmanın geliri, pay baremi üzerinden san'atkârlara dağıtılacaktır. Bu suretle, bugünü ve yarınını düşünemediğimiz bu feragat-kâr çocuklara biraz şehir adına faydamız dokunmuş bulunacak, hem de şehir, henüz tiyatro mevsimi dışında sayılmıyan iki ay, tiyatrosuz kalmamış olacaktır. Şayanı temenidir ki, turne faaliyeti, şehir dahili bir faaliyet şeklinde tecelli etsin ve haftada, iki veya üç defa da, belli baş sayfiye yerlerinde Şehir tiyatrosunu görmek fırsatını kazanalım. Bütün bu faaliyet arasında da, Sezonda fazla yorulmuş olan san'atkârlara daha az vazife vermek, onların faaliyete, kendilerine fazla külfet yüklemeyi iştirak ettirmek icab eder. Sanırım ki, böyle bir vaziyet karşısında, kimse'nin itirazı da bulunmayacaktır.

San'atkâra, hali ve istikbali temin edemiyen, ve uzun bir müddet edemeyeceği görünen bir cemi-yetiz. San'atkârdan çok şey istiyor, hiç bir şey vermiyoruz. Belediye, en verimli, bir müessesesi olan ve şehre karşı deruhde ettiği vazifelerin başında bulunan tiyatromuzu, lâyük olduğu ehemmiyetle ele almalı, san'atkârların terfiini teemmül etmelidir. Kimin eline ne geçtiğini buraya kaydederek, san'atkârin hayriyetine taallük eden bir meselede boşboğazlık etmek ve ihmale uğramış vazifelimizin hüznü bir tablosunu çizmeğe kalkışmak istemiyorum.

«Tiyatrosuz şehir» mevzuunu inceleyen, san'atkârin istikbaline de temas zarurî idi. Bir şey isterken, bir şey vermek te lâzımdır. Alâkadarları bu iki mevzu üzründe ciddiyetle durmağa davet ediyorum.

Nusret Safa Coşkun

«Son Posta»nın spor tefriki: 6

Kara Ahmet

Dolgun bir anlaşma

Dedim. Fakat herif durmadı. İş adamı bunlar... Demir tavında dövülür fikrinde hemen bağlanıp işi bitirmek istiyordu.

Silivri'li İzzet, bihaberdi. Frenke konuşmamızdan bir şey anlamamıştı. Amerikalı ısrar edince ben de Silivri'li İzzete hitaben:

— İzzet, seni konuşuyoruz. Deyince, o da:
— Ne var ki konuşuyorsunuz?
— Bana bak! Herif seni pehlivan zannetti. Satın almağa çalışıyor.

— Kim ki, bu herif?
— Amerikadan gelmiş.. Avrupaya ve Amerikaya bir Türk pehlivanı götürecektir. Bolca para veriyor... Hem de kırmızı napolyon..

— Vay canına! Ne veriyor ki?
— Bol para...

— Söyle ki, pehlivandır... Demesin mi? Silivri'li İzzet, zeki bir adamdı. (Öldüyse Allah rahmet eylesin... Sağsa kulakları çınlasın) kırmızı liralara iştince gözleri açıldı. O, Koca Yusuf'un, Kara Ahmedlerin çok para kazandıklarını biliyordu.

Yani, sizin anlayacağınız Silivri'li İzzeti iknaa hacet kalmadı. O, dünden razı idi. Eh! Pehlivanlık etmiş bir adamdı. Beş on idman yapar da kendisine çeki düzen verirse ve, uçkuruna da sahib olursa bir şeye benzerdi.

Silivri'liye sordum:
— Avrupaya, Amerikaya gitmeğit kabul eder misin?

— Mori paradan haber ver... Cehennemle bile giderim...

— Seni, pehlivan olarak takdim edeceğim.

— Hay, hay!

Ben, Silivri'li ile konuşurken etrafta bulunan arkadaşlar gülmekten kırılıyorlardı. Allah rahmet eylesin Cevad Bey. (Kafkas cephesinde şehid düştü).

— Yahu, Sami! Ne yapıyorsun be?

Diye, beni menetmek istedi. Ben, Freng'e hitaben:

— Bu, baş pehlivanla iş oldu.

Onu ikna ettim, gözünüz aydın... Fakat ne verecek diyor?...

Frenk, Silivri'li İzzetin kabına boyuna bosuna, posvari bıyıklarına, kalın ensesine bayılmıştı. Yalnız o kıyafetle İzzeti Avrupada ve Amerikada teşhir ettirmiş olsa belki binlerce lira kazanacağına kanıdı.

Frenk derhal şu cevabı verdi:
— Ne isterse. Ve birkaç sene üzerine de mukavele yaparım.
— Siz, vereceğinizi söyleyiniz..
— Ne isterse veririm?..

— Siz, şöyle böyle bir tayin yapınız!

— Her ay, elli napolyon veririm. Yemek içmek, yol paraları, üst baş mükemmel olmak şartile benden...

Ben, duruladım... O zamana göre bu para yüklü idi. İnsan pehlivan olmasa bile kalb kıyafetini satarak pehlivanım diye ortaya çıkabilirdi.

İzzetin, teklifi maalememnuniye kabul edeceğini bildiğim halde Freng'e evet deyüp kesip atmadım. Hatta biraz müstağni bile durdum... Şunları da söyledim:

— Bu, pehlivanın kazancı çoktur... Bilmem sizin, bu, teklifinizi kabul eder mi?

Bu lâfım üzerine Amerikalı derhal:

— Bunun üzerinde daha konuşabiliriz.

Silivri'li İzzete döndüm, gülerek:

— İzzet, biliyor musun herif ne teklif ediyor...

— Ne?...

— Sen, aklıma geleni söyle ne istiyorsun baskalm?..

Deyince, İzzet düşündü, düşündü nihayet:

— Yemek yemek ondan.. Yol parası ondan.. Ayda on kırmızı lira veriyor mu? (Arkası var)

Kadımın en büyük süsü kucağındaki çocuğudur.

C. E. KURUMU GENEL MERKEZİ

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Tebliğlere göre
şark cephesi

Almanlar bütün taarruzları püskürttük diyorlar

Sıfırın altında 30 derecede şiddetli muharebeler oluyor

Sovyetler 136 tank 45 tayıyare kaybettiler

Ruslar Alman mukabil taarruzlarının püskürtülerek, İleri harekâta devam edildiğini bildiriyorlar

Berlin, 16 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Kerç yarımadasında düşman birçok tankların yardımıyla toplu hücumu dün de devam etmiştir. Bu hücumlar, Alman — Rumun kuvvetlerinin yığılıp müdafaa karşılarında aktarılmıştır. Sovyetler kanlı kayıplar vermişler ve 48 tank kaybetmişlerdir. Cephenin bu kesiminde 136 düşman tankı son 3 gün zarfında tahrib edilmiştir. Doğu cephesinin diğer kesimlerinde düşman hücumları şiddetli bir kar fırtınasında devam eden çok çetin savaşlar esnasında püskürtülmüştür. Önemli savaş tayıyareleri ve av tayıyaresi teşkili karada cereyan eden muharebelere sürekli hücumlarla yardım etmişler ve 45 düşman tayıyaresini imha etmişlerdir. Bir tek Alman tayıyaresi kaybedilmiştir, 134 ün, cü Saksonya piyade tümeni düşmanın haftalardanberi devam eden mükerrer taarruzlarını püskürtmek suretiyle bilhassa kendini göstermiştir.

Murmansk sahili sağında büyük bir taşıt tutuşturulmuştur. Murmanska İman ve demiryolu tesisleri muvafak, yetle bombalanmıştır.

Merkez kesiminde taarruzlar

Berlin, 16 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığı 15 Martta kar fırtınaları ortasında ve 30 dereceye kadar yükselen bir soğukta doğu cephesinin merkez kesiminde ve bilhassa şu günlerde Sovyet kuvvetleri tarafından müteaddid defalar taarruza uğrayan mevki, lerde bir kere daha şiddetli müdafaa savaşları yapıldığını haber vermektedir.

14 Martta Sovyetler kar fırtınalarının sebebiyle verdiği fena görüş şartları içinde bir kolordu kesimini yarmağa muvafak olan Sovyetler 5 saat devam eden şiddetli savaşlardan sonra bir mukabil taarruza püskürtülmüş ve çok kanlı kayıplar vermişlerdir. Cephenin şimal kesiminde Sovyetler, gene kar fırtınaları içinde taarruzlarına devam etmişlerdir.

15 Martta öğleden sonra düşmanın üç hücumu püskürtülmüş ve kendisine büyük kayıplar verilmiştir. Muharebe sahalarına gönderilen keşif kolları 300 bolşevik öldürülmüş olduğunu görmüşlerdir.

Doğu cephesinin muhtelif kesimlerinde şiddetli hava muharebeleri olmuştur. 18 Sovyet tayıyaresi düşürülmüştür. Alman savaş tayıyareleri, Alman av tayıyarelerinin mükemmel hücumu altında vazifelerini yapmağa ve Sovyet mevzilerini muvafakiyetle bombalamağa muvafak olmuşlardır. Alman avcılarının başka Hırvat ve İtalyan savaş tayıyareleri de doğu cephesinin cembesini üstünde cereyan eden savaşlara iştirak etmişlerdir.

42 tayıyare tahrib edildi

Berlin, 16 (A.A.) — Şimdiye kadar Alman haberlere nazaran Sovyetler 45 tayıyare kaybetmişlerdir. Bunlardan 36 sı hava muharebelerinde, biri tayıyare topları tarafından düşürülmüş üst tarafı yerde tahrib edilmiştir.

Leningrad cephesinde

Moskova, 16 (A.A.) — Bir Sovyet tebliği ekinde Leningrad cephesinde şiddetli bir savaş yapılmakta olduğu bildiriliyor. Birkaç kesimde hareket yapan Sovyet birlikleri, iki gün devam eden savaş esnasında 1800 den fazla sübay ve er telef etmişlerdir. Sovyet topusunu düşmanın blockhouslarını ve brook topunu tahrib etmek suretiyle faydalı bir rol oynamıştır.

Bir Sovyet müfrezesi cürcürlü bir akın

Son dakika Vilâyetin Tebliği

Çay ve kahve satışı men'edildi, elerine mal bu unanlar beyanname verecekler

İstanbul vilâyetinden tebliğ edilmiştir: 1 — Koordinasyon heyetinin 299 sayılı kararına müsteniden 17 Mart 1942 Salı günü sabahın ilk yarısında her nevi çay ile çiy, kavrucaş veya öğüdülmüş kahvelerin satışı işareti ahire kadar men'edilmiştir.

2 — Ticaretle istigal eden bütün hakiki ve hükmi şahıslarla ticareti maksadıyla ellerinde çay ve kahve bulunduranlar ve çay ve kahveyi imal ettikleri maddelerde kullandıkları bütün hakiki ve hükmi şahıslar 17 Mart 1942 Salı sabahı ticarethane, mağaza, dükkân, depo, ambar, fabrika ve imalâthanelerinde şube, komisyoncu ve acentaların nezdinde vesair yerlerde mevcut çay ve kahvelerinin cins ve miktarlarını ve buldukları yerleri göstererek bir beyannameyi 18 Mart Çarşamba günü akşamına kadar buldukları yerin en büyük mülkiye memuruna makbuz mukabilinde vereceklerdir.

Lokanta, otel, kiraathane, çayhane, gazino ve bu gibi umumî yerler de elerinde bulunan miktarlardan 5 kilo kahve ve 2 kilo çaydan fazlasını yukarıdaki şekilde beyan etmeğe mecburdurlar. Bu mahallerde beyana tâbi tutulmayan kısımlardan pişmiş çay ve kahve satılması serbesttir.

3 — 17/3/942 Salı sabahından evvel satılmış olup da henüz müşterilere teslim veya gösterdikleri yerlere sevkedilmeyerek satıcı elinde kalmış olan çay, çekirdek ve çekilmiş kahveler satıcı tarafından sevkiyatı yapılarak verilecek beyannameye dercedilir.

4 — 17/3/942 Salı sabahından evvel satılmış ve müşterisine teslim edilmiş üzere yola çıkarılmış, yani satıcının elinden çıkmış ve fakat müşteri eline varmamış olan çay ve kahveler müşteriye vardığı günü ta ki b eden günü akşamına kadar 2 nci maddede yazılı şekilde ayrı bir beyanname ile bildirilir.

5 — Ticaret Ofisinin elinde bulunan kahveler beyana tâbi değildir.

6 — Beyanname vermeleri lâzımgeldiği halde beyanname vermedikleri veya beyanname verip de mevduatlarını noksan gösterdikleri anlaşılmanın icab eden yerlerinde mal koruma kanununun 4156 sayılı kanunla muaddele 65 inci maddesi mu cibince Vali ve kaymakamlara verilen salâhiyet dairesinde arama yapılacaktır.

8 — Çay ve kahvenin satışına ne vakit müsaade olunacağı bilâhare bildirilecektir.

Şimdiye kadar 90 müttefik gemisi batırıldı

Neyyork 16 (A.A.) — Şimdiye kadar garb yarım küresi sularında takriben 90 geminin denizaltıların taarruzuna uğradığı salâhiyetler deniz mahfellerinde beyan edilmiştir.

15 vapur batırıldı

Havana 16 (A.A.) — Küba adası bugün Atlantik muharebesinin ilk hattında bulunmaktadır. 6 gündür az bir zaman içinde Alman denizaltıları silâhsız kendilerini müdafaa edemeyecek, torpillere ve top ateşine karşı bir şey yapamayacak halde bulunan müttefiklerin 15 sarmışlı vapurunu torpillerle ve o vapurların torpillerden kurtulabilen bu gemilerin mürettebatı köpek balıklarının çok miktarda bulunduğu bu sularda sandallar veya sallara binebilmek için bir müddet yüzmek mecburiyetinde kalmışlardır.

esnasında düşman hatlarının gerisine sokulmuş, cepheye düşman ihtiyat kuvvetlerinin sevki için kullanılan bir yolda kuvuşmuş 10 gün içinde tutmuştur. Diğer bir kesimde Sovyet topusunu tam isabetli ateşle bir düşman batar, yasını imha etmiş, sonra ateşi mühim mat deposuna tevelli ederek tam isabetler kaydetmiş, saflarına süren kulakları sağır edile infillâklara sebebiyet vermiştir. Infillâkların kuvvetle mühimmat trenleri havaya uçmuştur.

Macar Başvekili dedi ki "Bolşevikler yenilmeden silâhi elden bırakmayacaklar"

Budapeşte, 16 (A.A.) — Macar istiklal günü bayramını münasebetle başvekil M. Kallay dün radyoda Macar milletine bir söylevde bulunmuştur: Başvekil, Macar milletinin geçmişte hücrriyeti için yaptığı savaşları hatırlatırken sonra demiştir ki: Macaristan bugün de tarihi anlar yaşamakta ve gene aynı düşmana karşı mücadele etmektedir. Macaristan Rus bolşevikleri kat'i olarak yenilmeden silâhi elden bırakmayacaktır. Macar milletini bütün tehlikelerine daima doğrudan gelmiş olduğunu bilmektedir.

Macar ordularının zaferle döneceklerine ve vatani 1918 dekinden başka bir şekilde bulacaklarına kanaatini vardır. Bu sefer yalnız değil, Yanınmada dünyanın en kuvvetli ve kudretli devletleri vardır.

Başvekil, kayıtsız ve kayıtsız yaşana, bileceği zihniyetine kapılmamasını Macar milletinden istemiş ve sözlerini bitirirken de Macar ovalarında yeraltı ve yerüstü sularının bazı hasarları yaptığını, fakat bunların endişe verecek mahiyette olmadığını söylemiştir.

Meclis bir ölüm cezasını 20 yıl hapse çevirdi

(İstanbul 16 Mart 1942) — Meclis bir ölüm cezasını 20 yıl hapse çevirdi. Bu mahallerde beyana tâbi tutulmayan kısımlardan pişmiş çay ve kahve satılması serbesttir.

Gene Meclisin bugünkü toplantısında aledümmü seyran küçük sıhat memurlarına hayvan yem bedeli verilmesine dair kanun lâyihası da kabul olunmuştur.

Almanlar Riom mahkemesine bir garibe diyorlar

Berlin, 16 (A.A.) — Alman basını bugün Riom mahkemesine uğramakta ve bu mahkeme ile Fransanın dünyaya garib bir manzara gösterdiğini yazmaktadır.

Voelkicher Beobachter diyor ki: Riom mahkemesinin gidişi açıkça göstermiştir ki, Vichy hükümeti suçlu, lara Almanya harbi İlan etmek ve Fransız milletini böylece canıyane bir tarzda harbe sürüklemek değil, Almanya karşı harbe hazırlarken küllî derecede azimle hazırlanmamış olmakla itham etmektedir. Son celsede bu mahkeme komedyasının nezerlere vardığını isbat ediyor. Celsenin sonunda harbi çalkan Daladier, suçlu sandalyesinden Alman kuvvetlerine karşı utanmadan iftiralarda bulunmağa cüret etmiştir.

Almanyanın silâhlanması içinde Almanyada büyük hatalar yapılmış oldu. İki söylemek küstahlığını göstermiştir. Daladier, muhasematın daha başında, danberî Yahudi neşriyatı unsurları ve silâhlarla Alman silâhlarına iftiralarda bulunmuş ve Alman tanklarının mızraklarla delinileceğini yaymıştı. Tabii ki Alman ordusunun bu tanklarla Polonyayı yitirmeye süratle yok etmiş ve gene aynı silâhlarla Fransayı altı hafta tuda yenmiş olması müflis Daladier'in mantığı için hiç te hoş görünmeyecek bir şeydir. Herhalde harbin gidişinden Daladier'in anımsı olması gerekir ki, biz düşmanı yenmek için lâzım olan tanklara silâhîlik ve bundan sonra da böyle olacaktır.

Daladierden şu sorulmuştur: Fransa 3 Eylül 1929 da harbe girip 10 Mayıs 1940 taarruzunu karşılayabilir mi idi? Daladier yüzü kızarmış oldu. İki halde «Evet, diyor, evet Fransanın yenilmemesi lâzımdır diye bağırıyor.

Tarihte bütün bir millettin felâketinden suçlu olan bir adam bu kadar küstahlık kendini müdafaa etmemiştir. Riom mahkemesinden herkes harbi mücerimlerince meydana çıkmasını bekliliyordu. Fakat bir hükümet böyle bir mahkeme yapar ve mes'uliyetinde böylece Fransız milletine yükletilmesine müsaade ederse, canî Daladier'in ve ayaktaşlarının bu mes'uliyeti üzerlerine, den atmalarında kendisinin de mes'ul olduğunu göstermiş olur. Bunun cevabını Fransız milletine bırakıyoruz.

İngilizler Hindistana muhtariyet verecek mi?

(Eastaral: 1 mart 1942) — garanti edileceği söylenmektedir. Kral Naibinin nutku

Yeni Delhi, 16 (A.A.) — Hindistan Kral Naibi, prensler meclisine hitaben Cripps'in ziyareti için his mevzuu etmiştir. Naib, Cripps'in şahsında Hindin itimada değer bir dostu sahib olduğunu ve evvelce de uzak bir ülkede önemli bir vazifeyi parlak surette ifa eden, müstevlilerin ve onların temsil ettikleri her şeyin yenilmesi ve imhası için ateşli bir gayretle çalışan bu devlet adamlarına hak ve adalet duygusuna Hindin güvenebileceğini söylemiştir. Kral naibi demistir ki:

Kendisine tevdi edeceğimiz mütealealara en tam şekilde süratle tetkikten geçireceğine emin olabilirsiniz. Kendisine hararetle bir kabul göstereceğiniz ve büyük mes'uliyetli vazifelerine yerine getirmesi için kendisine samimi işbirliği yapacağınıza güvenebilirim. Zira çok iyi biliyorsunuz ki Hindistanın bu imtihan ve tehlike devresinden mesud ve zaferli bir netice ile çıkmasını temin etmek vazifesi tamamiyle Hindistan prensliği mümesillere olan sizlerin ve keza bizlerin omuzlarımızı yüklenmektedir.

Kral naibi, sözlerine şöyle devam etmiştir:

Bu istisnai durum içinde Alteslerin silâhiyetlerini ve imtiyazlarını — eğer bu silâhiyetler ve imtiyazlar Hindistanın harbi gayretlerine herhangi şekilde engel oluyorsa, bunlara verdikleri değer ne kadar büyük olursa olsun — müsterek menfaat uğrunda muvakkaten terketmekte tereddüd göstermeyeceklerine itimadım vardır. Bu hususta silâhiyetlerini Britanya mümesilline kendi arzularıyla devreden şarkî Hindistanın bazı eyaletleri tarafından yapılan şükran değer hareketi bilhassa zikretmek isterim.

Britanya mümesilli askeri durumu alakadar eden meselelerde onların namına kararlar verecektir. Şu şartla ki, bu nevi kararlar itihaz edilmez derhal kendilerine bildirilecektir.

Son zaferin sadece bir zaman meselesinden ibaret olduğuna hiç şüphem yoktur. Fakat şurasını belirtmek isterim ki, bu hedefe varmak hususundaki sürat ve muvafakiyet ve dolayısıyla binnefs Hind'in selâmeti, geref ve eihan nazaran ki prestiji Hind milletinin tecavüz tebeddidi karşısında alacağı duruma çok bağlıdır. Bu topraklar üzerindeki sulh ve sükün o kadar uzun zaman hüküm sürdü ki, belki de bu sulhu hiç bir şeyin bozmayacağı inancı inancak bir noktaya gelmiş bulunuyoruz ve belki de onun muhafazası için fedakârlıklar yapmak zuretime güç inanıyoruz. Bu sulh şimdiki kuvvetli bir tehdid karşındadır. Ve Hind'in müsterek düşmanına karşı koymak ve onu yenmek için lâzım gelen kuvvete ve azme sahib olduğumu göstermek hepimize ve bu meyanda Hindin atalar mirası cengâverlik an'anelerinin beklileri olan Alteslerinize aid bir vazifedir.

Bu hedefi gözönünde tutarak harbi millî gayreti sahasında Alteslerin den ısrarla yardım ve işbirliği istiyoruz.

Prensler meclisinin kararı

Yeni Delhi 16 (A.A.) — Prensler meclisi bugün bir karar itihaz etmiştir. Bu kararda Hind prensleri ve idare başkanları harbin iyi bir şekilde idaresi ve son zafer kazanılıp yüksek adalet prensipleri ve muahedelerle anlaşmaların haleldar edilemeyeceği esasî tanımlıca kadar ana vatanlarının müdafaa için krala ve onun hükümetine mümkün olan bütün yardımcı yapımağa devam hususundaki azmi teyid etmektedirler.

Kağıköy OPERA Sinemasında Konservatuar Orkestrası tarafından

BEETHOVEN GECESİ
19.3.942 Perşembe akşamı
Biletler OPERA sineması gişesinde satılmaktadır. Numaralı koltuklarımızı evelden temin ediniz.
Telefon: 69821

SIVASET DÜNYA ALEMİNDE

İlkbahar taarruzu şark cephesi dışında nerede ve kimin tarafından yapılacak?

Bahar arifesinde bütün gözler harbi cephesine çevrilmiştir, bütün düşünceler gelecek saldıranı nerede ve kimin tarafından yapılacağını düşünmektedir.

Hiç şüphesiz ki, evvelâ şark cephesinde. Fakat yalnız orada mı?

Nerede? Geçenlerde Mihverin durmadan Afrika'ya kuvvet taşıdığını söylüyorlardı. Bizat İtalyanlar İngiliz donanmasının bulunduğu, İtalyan taşıtlarının Sicilya ile Afrika arasında mekik dokuduklarını iddia ediyorlardı. Bu vaziyete bakarak Mihverin şarkta birlikte Afrikada da saldırmaya geçeceğini tahmin edenler görüyorlardı.

Fakat harbi yalnız Avrupa ile Afrikada değildir. Bir de Asya ile Avustralya var. Japonlar şimdiki bir taraftan Avustralya'yı, öbür taraftan da Çin ile Hind hududlarını sıkıştırmakla meşguldürler. Japon başvekilinin Çin'e yaptığı hitab gibi Avustralyaya yaptığı hitab da tesirli, siz kaldı, anlaşıldı ki Çin bir iş sarsın, tasma uğramazsa, Avustralyalılar kesin bir çaresizlikle karşılamazlarsa sonuna kadar dövüşeceklerdir, fakat Japonya daha evvel hangi tarafa yönelecek? Belli değil.

Bir de Sibirya uçukları var.

Deniliyor ki: Rusyanın Tokyo sefiri sihibi sebeblerle dolayısıyla Moskova'ya döndü, tesadüf baktınız ki, az sonra Japonyanın Moskova sefirinin sihibi tutuldu, o da menzilekâta yoluna tuttu, derken eski sefirlerin yerine yenileri tayin edildi, yani bir ekip değişmesi oldu.

Bir ekip değişmesi beraber bir de dil değişimi oldu.

Japon basını Japonyanın Anglo-Sakson âlemine karşı küla sarıldığı zaman eriplik ve fakir adama öte tarafta bir buzu Sibirya bulduğuna unanmış gibiydi, bugünlerde birdenbire orayı hatırlanmış gibiydi, vâkıâ Rusya ile dost kalmak istediklerini söylüyorlar. Fakat ellerinde açık bir tehdid vardır.

Üçü itihaz askeri anlaşması da yapıldıktan sonra tam bir işbirliği yapmış gibidir.

Japonya Pasifikle Anglo-Sakson âlemi bir hayli hırpalamak suretiyle kendisini yakın bir tehlikeye karşı emniyet altına aldıkları sonra Alman saldıranı başladığı günlerde bir Sibirya seferi açamaz mı?

Evet, ilkbahar saldıranın şark cephesi haricinde nerede yapılacağı bugün hiç kimse bilmediği gibi bu saldıranın Almanya haricinde başka kimin tarafından yapılacağını da bilen yoktur. Zira:

İngiltere başvekilinin Büyük Britan-

yağı binbir tehlikeden koruyabilecek teki vasılayı kurılmamış bir halde elinde bulundurmamak ihtiyâksizliğine rağmen İngiliz basını gene arastıra bu mesele ile meşguldür. Amerika basını da harbin müdafaa ile değil, taarruza kazandıranı daha sık olarak söylemeye başlamıştır. Üstelik Avustralyaya mühim miktarda Amerika kuvvetinin yollandığını da haber vermiştir. Vâkıâ iki üç aydanberi mühim Amerika kuvvetlerinin bazan Singapur'a, bazan Cavaya, bazan Sumatra'ya yollandığı söylenmiş, neticede bu kuvvetlerin esir düşmeleri zaman üzer beser bin kişiden ibaret oldukları anlaşılır, onun için mühim kuvvet gönderdiği haberi peşin para olarak kabul etmek caiz değilse de Amerikanın daha uzun müddet eli kolu bağlı durmak istemeyeceği de meyanadadır. Bincazaleten taarruzun nerede yapılacağından başka kimin tarafından yapılacağı sualı de büsbütün yersiz değildir. — ★★

Avustralyada uçan kaleler faaliyetinde

Saygon, 16 (A.A.) — Son zamanlar, da gelen kuvvet, uçan kaleleri de takviye edilen Avustralya hava kuvvetleri Japon işgali altında bulunan yeni Bri-tanyanın hava muhafazasına ve İman-larına yeniden taarruz etmişlerdir. Avustralya radyosunun bu hususta şu tafsilâtı vermektedir:

Rabun ve Gasm'ın Japon tesisleri geniş ölçüde hasar uğratılmıştır. Japonların bundan sonraki hedefi galib bir ihtimalle Port Moresby olacaktır. Diğer cihetten Gasm'ın başkentindeki Avustralya adaları ve tayıyarelerinin hücumuna uğrayan Gasm'day adası ile Avustralya kıtasına 100 kilometre silâh malinde bulunan uçan kaleler küçük ada bombardman ediyor.

Amerika tebliği

Vaşington, 16 (A.A.) — Harbiye nazırın tebliği:

Filipinler: Hava kuvvetleri haberi yoktur.

Yeni Britanya adaları uçan kale tipi bir Amerika uçan kale tayıyaresi keşif hareketi etmiştir. Yeni Britanya adaları Ramabot adasında Japonların ekinde bulunan hava istasyonuna hücum etmiştir. Bu meydanına müteaddid bombalar atılmış, çok büyük hasarlar verilmiştir. Uçan kale plü bir halde bulunan tayıyaresine doğrudan doğruya isabet etmemiş, en az iki düşman tayıyaresi hasarlarla yaranalmıştır. Tayıyareler bir hasara uğramadan üssüne geri dönmüşlerdir. Öteld bölgelerden verilecek haberler beklenmektedir.

Port Daru, 16 (A.A.) — Londra

Londra, 16 (A.A.) — İngiltere radyosu, bugün öğleden sonra 14 Japon bombası tayıyaresi Barvine hücum ettiklerini bildiriyor.

Memleketimizde çevrilen bütün türkçe filmlerini

HASILAT REKORUNU KISKALTIÇ

filmi tarafından kırıldı

İPEK sinemasında CUMARTESİ ve PAZAR günleri

Binlerce kişi bilet bulamamıştı

Bugün seanslar saat 2.30 - 4.30 - 6.30 - 8.30 - 9 da

Sinemacılık âleminde bir inkilâb teşkil edecek

MODERN TEKNİĞİN HARİKASI GÖRÜNMEYEN KADIN

Esrar, İhtiras, Heyecan ve Dehşet Filmi

Bu Akşam SÜMER Sinemasında Başlıyor.

Görünmezlik sırrı arasında gizlenmiş, kalbleri titreten ve ihtirasları uyandıran kadının macerası

16 Mart faciasının aziz şehidlerini dün heyecanla andık

(Bas tarafı 1 inci sayfada)
deriden müessesiler hazır bulunmuş, askeri kütüphaneler bir polis müfrezesi, gençlik teşekkülleri ve okullar merasime iştirak etmişlerdir.

İstiklâl marşından sonra merasime Parti Reisi Reşad Mimaroglu tarafın dan söylenen kısa bir hitabe ile başlanmıştır. Müteakiben Parti namına söz alan Eminönü Halkeri reisi Dr. Yavuz Abadan bir hitabede bulunarak ezimle demiştir ki:

«— Bundan 22 yıl önce vatan uğrunda can verenlerin huzurunda 16 Mart şehidleri millî hayat ve istiklâl davamızın ilk kurbanlarıdır. Vazife başında yurd bekçisi olarak hak ettikleri bir iştirahatten bir daha uyanmayan yurdun öz çocukları gözlerini bu dünyaya açmadan ebedîliğe kavuştular.»

Dr. Yavuz Abadan 16 Mart vak'asını, dan kısaca bahsettikten sonra sözlerine şöyle devam etmiştir:

«— Halk Partisinin ve Halkçilerinin inşad ve şükran duygularını söylemek için ayazımıza geldim. Günlerimiz silzile dopdolu. Varlığınızla büsbütün mukadderesten bu ebediyetgâhın hüzarunu kimsenin bozmasına tahammülümüz yok. Hiçbir kuvvet kalbimizden sevginizi, yurdumuzdan türbentizi sökmez. Sizi vatan içinde vatansızlığa mahkûm edemez.

Hiürriyet ve istiklâl için can verdiği, niz cennet yurdun bağrında rahat ve müsterih uyuyun, 18 milyon Türk türbedarınızdır. Hepimiz huzurunuzda huşu ile eğiliyoruz, başımıza uyanık nöbet bekliyoruz. Tunç benizli, aslan yürekli yigit yoldaşlarımız önünde silâh çatmış, iman ve azminle tutuşturduğu ışıklı gözlerle bütün milletini andını tekrarlıyoruz. Biz düşman asla uykuda, hazırlıksız, gafli bulunmayacak. Türklük var ol, düğün, dünyalar durdukça her zerresiz şehid kanlarıyla yoğurulmuş bu mukadderet topraklara, eşsiz fedakârlıklarla kazanılmış istiklâle hiçbir kuvvet dokunamaz. Dokunmaya kalkarsa muhakkak parçalanacak, hür ve müstaklil

Havacılık mütehasısı diyor ki

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
te oldukları politika tam manasile tahakkuk edebilecek, kuvvetli bir Alman-Fransız işbirliği yapılması na hiçbir mani kalmıyacaktır.

Birkaç gün evvel İngiliz hava nazırı Mister «Llewellyn» tayyare endüstri işçilerine hitab ederek beyanatta bulunmuş ve ilkbaharda Almanlar tarafından İngiliz adalarına yeni bir hücum yapılacağını ve bunun 1940 Ağustosunda yapılan hücumlardan çok ziyade şiddetli olacağını söylemiş, ona göre hazırlanmak mecburiyetini ihtar etmiştir. İngiltere müdafa nazırı da ilkbaharda sark cephesinde Almanlar Sovyetler üzerine yüklenmişler zaman İngiliz hava kuvvetinin de bütün kesafetle Alman endüstri merkezlerini yakıp yıkmaya lâzım geldiğini söylemekte ve bu yolda ihtarda bulunmaktadırlar. Bu beyanatlardan da anlaşılıyor ki İngilizler artık müttefik hava kuvvetlerinin bütün varlığıyla hareket geçmek zamanı gelmiş olduğunu takdir ediyorlar. İşte bu itibarla yapılacak tesisler müsbet olsun ister menfi Parisi bombardımanına işe başlamış bulunuyorlar.

Bu durum karşısında Fransız endüstri merkezlerine hücumlar bundan sonra bütün şiddetle devam edecek ve Fransız fabrikalarının teşkilâtlandırılmasına, müher kuvvetlerinin bilânçosuna girmesine mâni olmaya çalışılacaktır. Parisin bombardımanından bir hafta kadar evvel İngiliz bombardıman tayyareleri «Havr» civarındaki bir Alman dinleme istasyonuna parşüdü kuvvetleri indirerek buradaki mürettebatı esir almışlar ve deniz kuvvetlerinin himayesinde İngiltereye nakletmişlerdir. Bu hareket İngilizlerin Fransız sahilleri üzerinde yapmış oldukları ilk cür'etkârane hareketidir.

Garb cephesi boyunca Almanların 5 bin avcı tayyaresi bulunduğu anlaşılmaktadır. İngilizler gerek Almanya gerekse Fransa üzerinde serbestçe geniş mikyasta hava hücumları yapabilmeleri için her şeyden evvel bu avcı filolarını karşılayacak üstün bir kuvvet temin etmek mecburiyetindedirler. İngilizlerin bombardımanları şiddetlendirecekleri bu hafta içinde Essendeki Krop fabrikalarına Fransa şimalindeki elektrik santrallerine ve «Amiens» demiryollarına yapmış oldukları saldırılardan da anlaşılmalıdır. Almanların İngiliz adaları üzerindeki hava hücumlarına

yaşamının tek şartı yerinde ve icabında ölmeği bilmek, bunu dünyaya öğretmek Türk milletinin bugünkü çocukları, silâhın kardeşlerini, yurd için, millet için, hak ve şeref için seve seve kanlarını dökmeye, canlarını vermeğe hazırdır. Müsterih uyuyun.»

Yavuz Abadandan sonra Şehir Meclisi namına söz alan avukat Sırrı Enver de ezimle demiştir ki:

«— Geçen Büyük Harbe Çanakkale, de çelikten kalelere karşı yalnız imanlı göğüslerini siper ederek o kaleleri denizin ta derinliklerine gömen, gömmediklerini de bir kere daha sokulamamak üzere yüz geri kovalayan, Filistin kuzgun çöllerinde, Kafkasyanın buzlu dağlarında tabiatın insafsız yakıcılığı ile beraber düşmanla mücadele eden, nihayet Türkün ahde vefa, dostluğa sadakat düsturunu bütün dünyaya bir kere daha ilân ederek Galicyalarda savaşan ve bunların hiç birisinde silâhla mağlûb edilemeyecek kaderin cilvesiyle sulh masasından mağlûb kıldırılan Türkün göz bebeği İstanbul işgal eden kuvvetleri, 16 Mart sabahı her şeyden habersiz vazifelerini yapan temiz insanların hüzarında istirahat eden Türk aslanlarını yataklarında bastırarak süngülediler.»

Sırrı Enver sözlerini şu cümlelerle bitirmiştir:

«— Türk milleti o kadar yükselmiş, Türk ordusu o kadar kuvvetlenmiştir ki ne zaman olursa olsun nereden gelirse gelsin hiçbir kuvvet onu bir işgal ve bir 16 Mart faciasıyla daha karşılayamayacaktır. Bunun en büyük garantisini başımızda Millî Şef gibi bir başbuğun bulunmasıdır.»

Sırrı Enver hitabesini bitirdikten sonra gençlik namına Tıp Fakültesi talebelerinden Mustafa Şenerdem heyecanlı bir hitabede bulunmuştur. Bîlahare genç bir sübay komandasında bir manega asker tarafından havaya üç el ateş edilmiş ve askeri kütüphaneler, polis müfrezesi, gençlik teşekkülleri, okul talebeleri geçirdi resmi yapılmışlar, merasime nihayet verilmiştir.

Havacılık mütehasısı diyor ki

bardımanlarına cevap olarak Londra, Bristol, Coventri gibi yerlerdeki hava endüstri merkezlerine hava üslerine inhisar edebilir. Zira Almanlar için bugün en mühim cephe sark cephesidir, ellerinde bulunan hava kuvvetlerinin bütün sikletini buraya toplamak mecburiyetindedirler. Böyle olmakla beraber Fransız işbirliğini iyi temin etmek ve Fransız etkârı umumiyesini tatmin etmek için bilhassa Fransa üzerinde yapılacak İngiliz akınlarının hakkını almak kaygusu da Almanlar için çok ehemmiyet verecek bir mesele olacaktır.

Mitat Tuncel

Lütfi Aksoy bazı fırınları cezalandırdı

Son günlerde fırınlarda ekmeğin iyi pişirmediği görülmüştür. Belediye Reisi Muavini Lütfi Aksoy dün Beyoğlu, Taksim ve Şişli semtlerindeki fırınları gezerek çıkarılan ekmeğin iyi pişirmediği ve ekmeğin iyi pişirmeyen bazı fırınlar hakkında yıldırım cezası vermiştir.

Bütün fırınlar bundan sonra daha sık bir şekilde kontrol edilecek, aynı gününde birkaç defa teftiş olunacaktır.

Türk - Elen medeniyeti hakkında konferans

Kadıköy Halkevinden: Çarşamba saat 20.30 da Bayan Sıdika Atasöğüt tarafından (Türk - Elen medeniyeti kabiliyeti) mevzu bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

Ölçü ve tartı aletlerinin muayenelerine başlandı

Beyoğlu, Fatih, Eminönü ve Kadıköy mahallelerinde ölçü ve tartı aletlerinin yıllık muayenelerine başlanmıştır. Ölçü ve tartı alet sahipleri bunları muayyen günlerde Belediye ayar memurlıklarına götürülecekler ve mühürleneceklerdir.

Adapazarı aslye 2 nci Hukuk hâkimliğinden:

Müddelâyleh: Adapazarının Semerciler mahallesinden Halid kızı Emineye.

Kocamaz Salim oğlu Süreyya vekâli avukat Asım Boynuk tarafından aleyhi içinde açılan boşanma davasına yapılan araştırması sonunda: Davacı boşanma niza ve İbrahim adındaki çocuğun davacı Süreyyanın yanında ve vilâyeti altında kalmasına dair mahkememizden sadır olan 15/7/1936 tarih ve 530.489 sayılı hükmün ilânı ve işbu hükmün tarihinden itibaren on beş gün içinde temyiz edilmediği takdirde hükmün kat'iyet kesbedeceği ilân olunur.

BELFAM

BELFAM : Sıhhat ve İçme Muavenet Vekâletinin Yüksek tasdikleriyle vücut bulmuş: EKSİRDİR. Bir defa kullanmak, la elidiniz güzelleştirir. Yüzünüzde hasıl olan kırışıklıkları derhal izale eder. BELFAM: Kullanmakta daima genç kalabilirsiniz. Güzle ve kırışksız bir elide sahip olmak isteyenler, hakikat yaratan

- BELFAM'ı -

kullanmalıdır. Satış Yeri: Bahçekapı, Meydanlık, Vakıf Han Caddesi No. 17, S. Hürbaş.

Istanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu
Tepebaşı dram kısmında
Bu akşam saat 20.30 da
P A R A

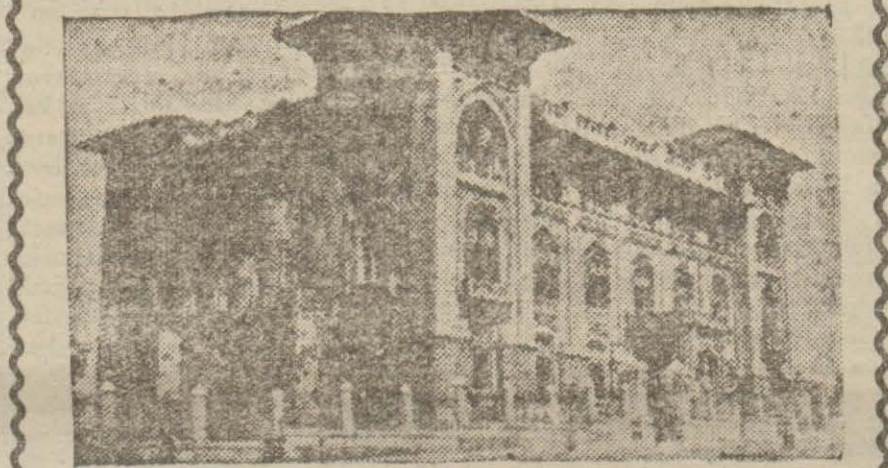
4 Nisan Cumartesi akşamı san'atkar Hâzım Kömükcünün san'at hayatının 25 inci yıldönümüdür.

İzona
SAC SABUNU
Sağlığını muhafaza için herikolâde tesirini ilk kullanışta göreceksiniz.
30 Kuruş

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BIRIKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

Aded	1000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşan düşümlenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kânun tarihlerinde olacaktır.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (1800) lira olan 3000 kilo dökümhane gratifi (26.3.1942) Perşembe günü saat (14) on dörtte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (135) liralık muvakkat teminat ve kanunun taahhüt ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyonuna gelmeleri lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (3196)

Karar Hulâsası

942/416

Üsküdar C. Müddelimumulîğinden:

Fazla fiatla et satmak suretille Millî Koruma kanununa muhalif hareketle bulunduğu iddiasla maznun Erenköyünde Ethemefendi caddesinde 53 No. lu evde oturan kasap esnafından Yakub oğlu 315 D. lu Ahmedin Üsküdar aslye ikinci ceza mahkemesince İera kılınan duruşması sonunda bes İra ağır para cezası ile mahkûmiyetine ve yedi gün müddetle dükkânının kapatılmasına karar verilmiş ve bu karar kat'leşmiştir.

Bursa Vilâyeti Nafia Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konan iş: (Bursa - Gemlik yolunun 1 + 300 — 16 + 300) ki lometreleri arasındaki bozuk kısmın üstü kabaşanlı beton kaplama olarak keşif ve şartnamesine göre inşası 192363 lira 30 kuruş keşif bedelle ve kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Bu işin eksiltmesi 10/4/1942 Cuma günü saat 15 de Bursa vilâyeti dâmi encümeninde yapılacaktır.

3 — Bu işe aid proje, keşif, hususî, mali, kapalı zarf usulü ile eksiltme ve baki ymârlık işleri genel şartnamelerle, silsileli fiat cetveli ve mukavele projesi Nafia daîresinde istekillere gösterilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için istekillerin (10888) lira 17 kuruş muvakkat teminat vermeleri, ticaret odasına 941 yılında kayıtlı bulduklarında dair ve silâh, bu işi başarabilecek ehliyet ve kıddarda bulduklarında dair ihale gününden üç gün evvel vilâyet makamına müracaatla usulü daîresinde alacakları ehliyet vesikasını göstermeleri ve üçüncü maddede yazılı evrakı okuyup kabul etmeleri, vethasıl 2490 sayılı kanunun hükmümleri daîresinde hazırlayacakları teklif zarflarını 10/4/1942 Cuma günü saat 14 de kadar vilâyet dâmi encümeni reslîliğine vermeleri meşrutur.

Postalarda yukubulacak teklifler kabul edilmez. (8180)

RADYOLIN

ile sabah, öğle ve akşam
Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

DEVA

KAŞELERİ
BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA
Ve bütün ağrıları derhal keser
Sihhiye Vekâletinin ruhsatını haizdir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Femil

Bayanlarımızın gizli tuvaletlerinde kullanacağı gayet sıhhi, ufak, yumuşak âdet bezleridir.
Her yerde FEMİL ve BAĞLARINI arayınız.

Demir ve Tahta Fabrikaları

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:
Fabrikamız imalâthanesinde çalıştırılmak üzere 50 TESVİYECİ, 10 TONACI, 2 FREZECİ, 2 TAKIMCI ve SUCU, 20 DEMİRCİ, 10 MARANGOZ USTASI, 4 MODELÇİ ve 10 DÖKMECİ'ye ihtiyacımız vardır. Birinci sınıf işçiyi saatte 45 ilâ 55, ikinci sınıf işçiyi 30 ilâ 40 kuruş ücret verilecektir. Taliblerin Adapazarındaki fabrikamız müdüriyetine derhal müracaatları lüzumu ilân olunur.

Istanbul Levazım Âmirliği Satın Alma Komisyonu İlanları

250 kilo Chloroform pure ve 200 kilo Chloroforme narkoz alınacaktır. Pazarlık eksiltmesi 24/3/942 Salı günü saat 14 de Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 2600 lira ilk teminatı 195 liradır. Şartnamesi komisyonunda görülür. Taliblerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri (635,3488)

500 kilo antipirin sinonim ve 500 kilo piramidon sinonim alınacaktır. Pazarlık eksiltmesi 19/3/942 Perşembe günü saat 14 de Tophanede İst. Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 18000 lira ilk teminatı 1350 liradır. Taliblerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. (621 - 3231)

Atlası elheti askeriye den verilme üzere iki adet Alay Sancı yapılmıştır. Pazarlık eksiltmesi 19/3/942 Perşembe günü saat 14,30 da Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kat'i teminatı 37 lira 50 kuruştur. Malzeme nümunesi komisyonunda görülür. İstekillerin belli saatte komisyonuna gelmeleri (624 - 3330)

Bir adet etüv tamir ettirilecektir. Pazarlık eksiltmesi 18/3/942 Çarşamba günü saat 15 de Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Keşif bedeli 515 lira 2 kuruş, kat'i teminatı 77 lira 25 kuruştur. Etüv Beybeyinde sihiye transü deposunda görünür. İstekillerin belli saatte komisyonuna gelmeleri. (630,3390)

Beherine 14 lira tahmin edilen 1500 adet cibnlik alınacaktır. Pazarlık eksiltmesi 18/3/942 Çarşamba günü saat 14 de Tophanede İst. Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 1575 liradır. Nümunesi komisyonunda görülür. Taliblerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. (629,3389)

Beher kilosu 93 kuruş tahmin edilen 15 ton sığır eti alınacaktır. Pazarlık eksiltmesi 18/3/942 Çarşamba günü saat 14,30 da Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi komisyonunda görülür. İstekillerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. Kat'i teminatı 2092 lira 50 kuruştur. (634-3448)

Pangaltıda eski Yedek Sübay okulu binasında bulunan bulguk yıkama makinesi yerinden sökülerek ambalajı yapılmıştır. Pazarlık eksiltmesi: 20/3/942 Cuma günü saat 14 de Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi komisyonunda görülür. İstekillerin teklif edilecekleri fiat üzerinden kat'i teminatlarla belli saatte komisyonuna gelmeleri. (632,3446)

Çengelköyünde esri Kuleli mektebi binasının elektrik tesisatı tamir ettirilecektir. Pazarlık eksiltmesi 26/3/942 Cuma günü saat 14,30 da Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Keşif bedeli 938 lira 30 kuruştur. İlk teminatı 70 lira 37 kuruştur. Keşif ve şartnamesi komisyonunda görülür. İstekillerin belli saatte komisyonuna gelmeleri. (633,3417)

T. C. Münakalat Vekâleti P. T. T. Bursa Müdürlüğünden:

Bursa şehri telefon rehberi yeniden tabedileceğinden reklâm vermek isteyenlerin Bursada Koza hanında 275 No: da Naci Aygün Kurtula müracaatları. «3273»

Telgraf: Naci Bursa

Telefon: 391

Son Posta Matbaası: Negriyat Müdürlüğü: Cihad Baban